

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOSTANJA

Krivični mecen današnjih dni

Če so kdaj bolj cveteli časi »mecenov« kot današnje dni, bi bilo težko dokazati. Številna društva dan za dnem oblegajo delovne kolektive s prošnjami, da delavski sveti na svojih sejah pripravljajo mnogo časa pri razpravljanju, komu bi prošnjo odbili, komu ugodili. Ni dvoma, da društva in organizacije rabijo denar in prav je, če delovni kolektivi, ki edini premorejo odvisna finančna sredstva, podpirajo društva, zlasti tista, ki koristijo najširšim slojem ljudstva. Celo dolžnost je, da podjetja s svojimi podporami oživljajo društveno življenje med množicami.

So pa poleg nevšečnosti delavskih svetov z obravnavanjem teh prošelj še druge stvari, ki dokazujejo, da dosedanja praksa ni najboljša. Podjetja so pri razdeljevanju podpor marsikdaj krivična. Zakaj? Krivična so bodisi zaradi tega, ker ne poznajo potreb, važnosti in upravičenosti do podpor v vseh družtvih. Kdo »bi navsezadnje vsa ta društva tudi poznal? Kar pa je še bolj zgrešeno je to, da posamezni kolektivi upoštevajo samo gotova društva, ki so z njimi preko svojih vodilnih organov ožje povezani, to se pravi, da so taka društva pri tem ali onem podjetju bližje skledi. Če bi banka hotela dati na razpolago podatke, kako se je stekal denar iz raznih podjetij v debelem curku v privilegirana društva, bi videli, kako enostransko so podjetja obravnavala prošnje.

Nekatera društva so uspela privabiti vodilne ljudi raznih podjetij v svoje odbore in le-ti se po klubsko »tolčejo« za svoja društva pri tem odričajo vse druge, ki so morda prav tako upravičeni do podpor, pa nimajo tiste sreče, ali z drugo besedo »taktike«, da bi se na podoben način znašli. Tako so v nekaterih podjetjih fizikturna društva miljenčki, prosvetna in kulturna društva pa pastorki, ali pa ravno narobe. Med vrsto društev pa so tudi taka, ki so nekake sirote, za katere se »živ vrag« ne zmeni.

Kolikor smo informirani, so najbolj pravično upoštevali prošnje najrazličnejših društev v podjetju »Beton« in pri »Elektro« Celje.

Sicer pa je silno težko v današnjem času te stvari pravilno vsklajevati, kajti pri tem so še delavski sveti v mnogočem pod vplivom najvidnejših predstavnikov podjetij, da večkrat le obvelja beseda le-teh, ki znajo obratiti besede tako, da se jim »ni moč« upreti.

Ce bi torej danes vprašali delavske svete, bi se verjetno vsi strinjali z naslednjim predlogom:

Podjetja lahko že iz izkušenj prejšnjih let vidijo, koliko lahko žrtvujejo v prid razvoja raznih množičnih organizacij in društev. Podobne zneske naj bi nakazala na enoten bančni račun, s katerim bi razpolagala posebna komisija, ki bi se podrobneje spoznala s problematiko društev in pred javnostjo odgovarjala za razdelitev teh denarnih sredstev. Baje se je tako centralno zbirališče teh sredstev že formiralo na Svetu za kulturo in prosveto. Morda bi bilo prav, da bi ta komisija sprejela še nekatere člane Sveta proizvajalcev.

Tako je na primer »Tehnometal« že izjavil, da je nakazal večjo vsoto na ta račun. (Svet za kulturo in prosveto jo še ni prejel). Ta komisija bi se od časa do časa sestala in na osnovi posebnih prošelj reševala dodelitve podpor po vsestranskih proučitvah.

Društva pa naj bi, seveda če se to uredi, predložila tej komisiji nekako stalno obrazložitev namena društva, njegovih zaslug v javnosti, števila članstva, točnejšo obrazložitev za kaj in kako bodo sredstva podpor uporabljala. Društva naj bi komisijo sproti obveščala tudi o potrebah, ki nastajajo v vmesnem času. Tako bi komisija imela pred očmi vsa društva, vedela bi, katero od teh društev najbolj zasluži podporo in katero jo najnujnejše potrebuje za uspešen razvoj in korist družbe. Vse skupaj pa naj bi ta komisija od časa do časa objavljala v tisku, tako da bi javnost, predvsem pa delovni kolektivi vedeli, kam je stekel njihov denar.

Ni dvoma, da bi potemtakem odpadla vsa krivičnost sodobnih »mecenov«. Društva in ustanove, ki so bila sedaj sirote bi brez petolinizma in dodeljevanja častnih sedežev znotraj svojih odborov prišla do sredstev, zavist in tekma v izpodirvanju bi odpadla, delavski sveti pa bi se rešili neljubega obravnavanja različnih prošelj in se na sejah temeljiteje posvetili notranjim problemom v podjetjih.

Da se ne bi kdo našel, ki bi rekel, da se je oglasil nekdo od »sirot« pri pomnjam, da sem mnogokaj, kar je v tem članku napisano, posnel iz diskusij na raznih forumih, predvsem na Okrajnem sindakalnem svetu. J.K.

NARODOVA KULTURA SE MERI S KNJIGAMI. PREŠERNOVA DRUŽBA BO DALA NA NAŠO KULTURNO TEHTNICO SVOJ DOPRINOS V DOBRIH IN POLJUDNIH KNJIGAH!

NEKAJ MISLI OB IZDELAVI DESETLETNEGA NAČRTA ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

VEČ HMELJA, KROMPIRJA IN KRMSKIH RASTLIN

Oddelek za kmetijstvo pri okrajnem ljudskem odboru v Celju te dni pripravljajo predlog načrta za razvoj kmetijstva v naslednjih desetih letih. Predlog načrta bo predložen Odboru za kmetijstvo, najbrž pa bo dan v razpravo tudi na seji Okrajnega ljudskega odbora. Danes že lahko objavimo nekatere značilnosti tega predloga, ki bo gotovo rodil zanimanje in živahno diskusijo.

Okraj Celje-okolica je v tem predlogu razdeljen na pet gospodarskih okolišev — savinjski, konjski, šentjurskošmarski, kozjanski in laški. Vsak teh sektorjev ima drugačne perspektive, drugačne specifičnosti za razvoj sodobnega kmetijstva.

V SAVINJSKI DOLINI

Razumljivo je, da je treba še dalje širiti nasade hmelja, ki so zelo donosni. Sedaj je v Sav. dolini 1500 ha hmeljevih nasadov. Po predlogu kmetijskega oddelka naj bi to površino še povečali na račun žitaric. Seveda mnogo se tu ne da več narediti, ker je treba računati s kolobarjenjem. Pač pa bo mogoče bolj razširiti hmeljarstvo na račun melioracij, predvsem z regulacijo Ložnice in Bolske.

Strokovnjaki iz kmetijstva predvidevajo, da bodo z regulacijami spremenili okrog 1200 ha današnjih zamočvirjenih zemljišč, kisljih travnikov in grmčevja v njivske površine, pri čemer bodo lahko naredili tudi nekaj sto ha hmeljevih nasadov. Tako bi s povečanjem hmeljišč na račun žitaric in melioracij v desetih letih dvignili hmeljarske površine na najmanj 2000 ha, torej skupno za 500 ha več.

Savinjski sektor ima danes skupno 6.850 ha njiv, tako da je poleg hmeljarstva še vedno precej zemljišč za gojitve ostalih poljskih kultur. Kakor že rečeno, bo v predlogu načrta podčrtano, da je treba zmanjšati površine zasejane z žitaricami (ali sploh odpraviti gojenje žitaric), ker niso donosne, povečati pa pridelovanje krompirja in krmnih rastlin. V prvem primeru gre za razvoj tudi že precej razširjene in dobro uspevajoče kulture krompirja, krmne rastline pa naj bi dale osnovo za razvoj živinoreje.

KONJSKI, ŠENTJURSKO-ŠMARSKI, KOZJANSKI IN LAŠKI OKOLIŠ

Imajo več ali manj podobne gospodarske pogoje v kmetijstvu. V vseh predelih je osnovna dejavnost živinoreja, v konjskem, šmarskem in vzhodnem delu kozjanskega (krajji v bližini Sotle) imajo še vinogradništvo in pa pogoje za sadjarstvo. Laški in šentjurski okoliš imata poleg živinoreje tudi pogoje za sadjarstvo. V vseh krajih bi opustili žitarice (kolikor jih imajo) in gojili več krmnih rastlin, ponekod tudi oljarske. Krompir pa je seveda tudi tod povsod doma in je možno širjenje na račun drugih rastlin.

Kljub forsiranju živinoreje na področju vsega okraja, števila živine po

predlogu načrta ne bi mnogo povečali od sedanjih okrog 50.000 glav goveje živine in okrog 40.000 prašičev. Gre za zboljšanje kvalitete te živine, za dvig povprečne mlečnosti, teže, tako da bi se vsaj približali povprečju razvitih dežel v poljedelstvu (Nizozemska, Danska). To pa ni mogoče doseči s frazami in »planiranjem« o razvoju živinoreje, pač pa je treba ustreznih ukrepov.

Za dvig živinoreje bo treba med drugim dati predvsem prednost ukrepom za uvedbo pasemske živine, ki v dotičnem kraju najbolj uspeva, dalje že omenjeno krmno bazo in uvedbo krepkih krmil, ter ureditev planinskih pašnikov, kjer je to le mogoče (konjski okoliš, laški, kozjanski).

Pri širjenju sadjarstva in vinogradništva pride v poštev predvsem ustanavljanje plantažnih nasadov nizko ali srednjevelikih dreves (pri sadjarstvu). Predvideno je, da bi v desetih letih ustvarili 600 ha sadnih plantaž in okrog 400 ha novih vinogradov. Ta števila niso nerealna, če upoštevamo, da je OZZ že nabavila nekaj traktorjev gosencarjev z rigolnimi plugi (ki že delajo) in da so v posameznih krajih pokazali zanimanje za tako obnavljanje vinogradov in sadovnjakov. Sicer je to tudi edina perspektiva.

KAJ BODO REKLI K TEMU KMETJE

Izdelava načrta za eno ali deset let, indeksi, številke o porastu produktivnosti in vse kar vsebujejo taki plani, so v glavnem odvisni od tega, kaj bodo rekli kmetje. Ali bodo pritrdili načrtu strokovnjakov? Ali bodo upoštevali predloge in jih pričeli izvajati? Brez tega ne bo nič s planom, razen kos papirja, ki bo ostal v arhivih.

Če se ustavimo že pri prvem: v vseh sektorjih naj bi zmanjšali ali celo uklihi gojenje žitaric. Gre torej za prekinitev stoletne prakse, da sleherni kmet goji vse, prav vse, kar more rasti na njegovi zemlji in mu koristiti, ter prične gojiti eno, dve ali kvečjemu tri glavne kulture, ki tam najbolj uspevajo. To je velika stvar, predvsem pa gre za zaupanje, da bodo kmetje verjeli, da dobijo n. pr. žito od drugod, kjer spet žito bolj uspeva ne pa krompir in hmelj. Prepričan sem, da mnogi kmetje vedo, da imajo od krompirja, hmelja, vinogradništva ali sadjarstva v gotovih krajih največ dohodka, vendar pa gojijo še koruzo, žita in nešteto drugih stvari, češ, ker že mora biti, naj zraste na domači zemlji.

Veliko vlogo bodo imele pri tem kmetijske zadruge, ki bodo morale dobiti desetletni načrt v diskusijo in ki bodo organizirale borbo mnenj. Kmetijske zadruge bodo posamezne stvari najlaže prikazale (marsikje s praktičnimi primeri), ker imajo tudi sredstva. Diskusija na vaseh bi morala dati dokončno obliko desetletnega načrta za razvoj kmetijstva.

J. Volf

Delovni kolektiv Tovarne perila se ne strinja s sklepom Sveta za gospodarstvo MLO Celje o preselitvi njihovega podjetja

V našem listu smo že poročali, da je pred dobrim mesecem odbor za proizvodnjo pri MLO Celje začel razpravljati o preseljevanju nekaterih industrijskih podjetij v Celju. Po njegovem naročilu je izdelala posebna komisija predlog, v katerem je bilo med drugim rečeno, da naj finomehanična tovarna dela v Železnem dvoru na vogalu Cankarjeve in Stanetove ulice ter da ostaneta Tovarna tehtnic in Tovarna perila v dosedanjih prostorih. Hkrati pa je ta predlog, ki ga je pozneje sprejel tudi Svet za gospodarstvo pri MLO Celje, svetoval delovnemu kolektivu tovarne tehtnic, da naj pripravi načrte za gradnjo nove tovarne.

Na izredni seji Sveta za gospodarstvo MLO Celje, dne 16. marca pa je bil prvotni sklep v bistvu spremenjen, tako da naj se Tovarna perila prestavi v Železni dvor, v njene dosedanje prostore pa naj se vseli finomehanična tovarna — osnova bodoče optične industrije v Celju.

S tem sklepom, ki pa še nima pravne veljave, ker ga mora odobriti še mestni zbor proizvajalcev, pa se ni strinjal delovni kolektiv tovarne perila, ter je zato sindikalna organizacija te tovarne sklicala v ponedeljek, 23. marca množični sestanek. S tega sestanka je delovni kolektiv tovarne perila poslal Svetu za gospodarstvo in komunalne zadeve MLO Celje pismo, v katerem med drugim navaja:

Preselitev našega podjetja v neodgovarjajoče prostore Železnega dvora bi pomenila za nas začetek konca in s tem bi bil ogrožen kruh približno 300 delavkam. Ne smemo prezreti, da nam je bilo mogoče spraviti naše podjetje na sedanjo višino samo v ostri borbi s konkurenco. Da pa smo v tem konkurenčnem boju uspeli, se imamo zahvaliti predvsem okolnosti, da delamo v poslopju, ki je bilo zgrajeno za šivalnico, ki je zračna in svetla in omogoča racionalen razpored dela brez nepotrebnega prenašanja in internega transporta.

V neprimernih prostorih Železnodvora bi se učinek dela gotovo poslabšal za 20%, kar bi bilo za podjetje že usodno, ker ni vseeno, če rabimo za izgotovitev ene srajce 40 ali 48 minut, kajti pri tako povišanem izdelavnem času postanemo že nekonkurenčni.

Zenski obrat smo, ki je že dosedaj imel visok odstotek bolezenskih izostankov. Ta odstotek bi nedvomno še narasel v prostorih s premajhnimi okni, premajhno prostornino in ob pomanjkanju sanitarnih naprav.

Uspesobljenje Železnodvora, da sprejme celoten obrat Tovarne perila, je zvezano z velikimi stroški. Prepričani smo, da bi bila tozadevna dela obsežna in dolgotrajna. Da dosežemo za stroje solidno podlago, ki ne bo povzročala škodljivih tresljev, bo treba leseno tramovje medsebojno povezati in zagozditi z vmesnimi tramci. Skrbeti bo treba za ventilacijo in enakomeren

ogrev prostorov, za zadostno število garderob, stranišč in umivalnikov itd. Dovesti je treba industrijski tok in namestiti njegov razvod do posameznih strojev. Poskrbeti bo treba za zadostno razsvetljavo. Zaradi tega bo treba povečati okna, kar pa glede na zunanje lice pročelja zgradbe ne bo izvedljivo.

Ko bi bil obrat Tovarne perila v sedanjih prostorih ustavljen in pa do časa, ki bi stroji stekli v polnem obsegu v Železnodvoru, bi poteklo najmanj 30 dni. To pa pomeni izgubo akumulacije v višini 2.500.000 dinarjev.

Se težja pa bi bila izguba v komercialnem pogledu. Prišli bi izven kontakta z našimi glavnimi odjemalci in konkurenčna podjetja bi zavzela naše položaje. To bi bila nepopravljiva škoda, ki bi utegnila ogroziti nadaljnji obstoj našega podjetja.

V Železnodvoru bi bilo treba za potrebe Tovarne perila izprazniti 6 stanovanj, kar je za Celje zelo pereč problem.

Ker se nam zdi, da bi bila ta preselitev samo začasnega značaja, se vprašujemo, ali se sploh izplača trošiti tako visoke zneske za premestitev našega obrata. Ta znesek bi najbrž zadostoval za gradnjo osnovne dvorane finomehanične tovarne.

Popolnoma zgrešeno in napačno bi bilo pridobiti osnovni prostor za novo podjetje za ceno uničenja cvetočega podjetja — Tovarne perila. Zamišljena časna preselitev bi ne pomenila korak naprej, temveč korak nazaj, ki je začetek konca.

Delovni kolektiv Tovarne perila je to pismo, iz katerega smo povzeli le osnovne misli, sprejel z dolgotrajnim ploskanjem. Nato pa se je razvila zelo burna debata, v kateri so se delavke čudile, kako so mogli oblastni organi odločiti o premestitvi tovarne, ne da bi poklicali na sejo zastopnika njihovega podjetja.

Op. uredništva: Ne glede na pravilno oziroma morebitno napačno stališče delovnega kolektiva Tovarne perila v Celju, ki v tej razpravi ni upošteval osnovne težnje, ki je vodila Svet za gospodarstvo, da je spremenil prvotni sklep, namreč, da je treba industrijske probleme mesta Celja reševati perspektivno, se nam zdi, da je le treba upoštevati to mnenje ter h končnemu sklepanju povabiti še zastopnike prizadete kolektiva Tovarne perila. —ič

pristeto k ostalim. Vsak posameznik mora imeti popolno svobodo pri odgovoru na vprašanje odnosa do vere, da bo lahko po svojem prepričanju vpisal svojo opredeljenost, oziroma neopredeljenost. Praktično so možni štirje odgovori: opredeljen, neopredeljen, brezkonfesijski ali pa brez odgovora. V zadnjem primeru se evidentira prizadelet med tiste, katerih versko prepričanje je neznan.

Vprašanje verske pripadnosti, odnosno neprispadnosti, mora biti doprinos k stvarni analitični sliki, potrebni naši javnosti, administraciji, kot samim cerkvenim organizacijam, ki bodo prvič v zgodovini popisov naših narodov dobili realno stanje prebivalstva s stališča verske pripadnosti.

O prisotnosti prebivalstva

Ker ob popisu gotov del prebivalstva ne bo prisoten v kraju, kjer stalno prebiva in da bo popis zajel vsako osebo ter onemogočil dvakratni popis, se prebivalstvo deli v tri skupine:

I. trajno prisotne osebe, to je tiste, ki so v kritičnem trenutku popisa v kraju, kjer stalno prebivajo.

II. Začasno odsotne osebe, ki v danem trenutku popisa niso v kraju, kjer stalno živijo in jih njihova gospodinjstva smatrajo začasno odsotne.

III. Začasno prisotne osebe, ki v kritičnem trenutku popisa niso v kraju, kjer stalno živijo in se v kraju, kjer so ob popisu, popišejo kot začasno prisotne, oziroma v kraju, kjer stalno živijo kot začasno odsotne.

Iz zadnje točke je razvidno, da se začasno prisotne, oziroma odsotne osebe popišejo dvakrat. To se pravi v gospodinjstvu, kjer stalno živijo (kot začasno odsotne) in v kraju, kjer so, kot začasno prisotne.

Pod I. spadajo osebe, ki bodo v času popisa a) v kraju, kjer stalno živijo, b) osebe, ki bodo v kritičnem trenutku izven kraja kjer stalno živijo (prometno) (Nadaljevanje na 2. strani)

OB POPISU PREBIVALSTVA

Podatki o odnosu do vere

Dejstvo, da je cerkev ločena od države v ničemer ne menja istega, da je religija, kot narodnost ali bilo kakšno svetovno nazorsko prepričanje, družbeni pojav s svojimi vzroki in posledicami, ki se morajo v najrazličnejših oblikah in stopnjah odražati v družbenem življenju. Da je era religioznih križarskih vojn minila, še ne menja družbeni karakter religije, ki ga moramo pri analizi družbenega življenja upoštevati.

Popisovanje prebivalstva po njegovem odnosu do religije je, kar je logično, posebno aktualno v več konfesionalnih državah. Posebno pa to drži za dežele, kjer obstojajo politične stranke z verskim obeležjem in vladajo verska nasprotja. Zaradi tega je razumljivo, da so takšne države že od davna vodile evidenco o verski pripadnosti prebivalstva, ga podrobno analizirale in to ne samo zaradi zahtev cerkvenih organizacij, temveč predvsem zaradi interesa države in javnosti. Zgoraj omenjenega stanja sicer pri nas ni, toda s tem še ni rečeno, da je za nas verski popis nezanimiv, nepotreben ali pa odveč.

Nedvomno, da je tudi za našo državo važno, da s statistiko spremlja številni časovni razvoj poedinih konfesij, po narodnosti, poklicih, posebej za

mesta in vasi, z ozirom na starostno strukturo prebivalstva. Takšen popis ni naša statistika vse od leta 1931, torej celih 20 let, več notirala.

Logično nastopi pri tem vprašanje, ali se naj popiše verska pripadnost na podlagi pravnega stanja, ali pa na podlagi subjektivne odločitve. Mnenje, da bi naj služil za temelj pravno stanje, ker bi drugo bilo baje ali mogoče nepravilno, je napak in nedialektično. Milijoni ljudi so bili pri nas pred vojno vpisani v matične knjige z neko določeno konfesijo, ker je bila v stari Jugoslaviji brezkonfesionalnost zabranjena. Dobljena slika je bila pri tem izključno formalne narave, resnično iznekažena in ni mogla prikazati dejanskega stanja. Civilnih matičarjev ni bilo, to delo so opravljali cerkveni uradi in lahko na ta način registrirali tudi prepričane ateiste, kot goreče katoličane.

Zato je odločitev, da pri popisu verske pripadnosti, oziroma brezkonfesionalnosti ali neopredeljenosti odloča izjava prizadete osebe, pravilna in edino pravična ter točna. Ta princip ne predstavlja sicer v praksi in teoriji popisa prebivalstva ničesar novega. Pred prvo svetovno vojno se je popisovalo na isti način. Tako se je delalo v predvojni Češkoslovaški, Kanadi

Pogled na svet

Teden velikih dogodkov! Oči vsega sveta so bile uprte v našega Maršala, v njegove razgovore z vodilnimi angleškimi državniki, pa tudi v komentarje, ki polnijo stolpce vseh svetovnih in lokalnih listov. Nič ne pretiravamo, če ponovimo: Jugoslavija kaže svetu pot, kako ohraniti mir. Ohraniti mir pa pomeni danes varovati in ohranjevati vse pozitivne človeške vrednote, vse, za kar se je doslej človeštvo v boju za svobodo in napredek prizadevalo. V luči tega dejstva presojamo težave, ki jih ima svet pri zatoru hladne vojne, ki mu jo vsiljuje sovjetski birokratski sistem s svojo strahotno oborožitvijo in armado. Najšibkejša točka je pravzaprav še vedno Evropa s svojim zrahljanim gospodarstvom in s svojim obotavljanjem v obrambi zahodnega sveta. Ne nazadnje po zaslugi italijanske demokršćanske gospode in neofašistične slabo prikrita zalega, ki bi rada s svojo »imperialno« politiko v Egiptu, Iranu, Španiji in Pakistanu vzpostavila nekaj, kar naj bi spominjalo polentone na ducejeve čase, ko je on zatiral, smešen in napihnjen na balkonu palače Chiggi; da je deset milijonov bajonetov dovolj za ukrotitev vsega sveta. Morda, toda ne v rokah laških vojakov žalostnega spomina! Kar je v laški politiki najogabnejša, je njihovo spopledovanje s kominformom in izsiljevanje v zahodnih prestolnicah. Kako se bo ta famozna, zgovorna diplomacija zasakala po maršalovem obisku v Londonu, nas res zanima. Kaj pametnega od nje menda ni treba pričakovati.

Kominformski svet živi nekako v znamenju pogrebnih koračnic in morskopškega sanatorija za politične bolnike. Nimamo namena ugibati o stvarih, ki jim ne moremo priti do dna, pač pa se zadovoljimo z neizpodbitnimi pričevanji o zadrževanem drgetu, ki pretresa SZ in njene satelite. Svet se počuti zaradi tega bolj varnega; ni videti, da bi iz zažele zavesa držali roko na petlinu. Imajo dovolj važnejših opravkov. V Evropi se je med tem izvršila ratifikacija pogodb v Bonnu, kar ni majhna reč, pa tudi ne tako velika, da bi se z njo rešil francosko-nemški problem. Anglija zna ceniti vojaško vrednost ankerske pogodbe in »bočno osiguranje«, ki je z njo dobilo hrbenico, na njeni glavni prometni žili preko Sredozemlja. Zato je njen položaj okrog Suez kar nekako trdnjši. Na Daljnem vzhodu, kjer je prišlo do podobnega incidenta med ZDA in SZ kakor nad Nemčijo, skušajo ZDA skleniti z oborožitvijo Japonske nekaj podobnega kakor z oborožitvijo Nemčije v Evropi. Je pač tako, hudiču repa ne izdereš, če ga ne zagrabiš zanj. Če SZ utrjuje Stettin kot najbolj zapadno sovjetsko pomorsko bazo, je treba na to odgovoriti v istem jeziku.

Mi s ponosom pričakujemo rezultate Maršalovega obiska. Dejstvo, da je možno premestiti razlike v družbenem sistemu in potem iskreno sodelovati pri obrambi miru, nas pomirja in navdaja z upanjem, da bodo naš zglede posnemali tudi tisti, ki nočejo videti naše pošteno ponudene roke. Čas je, da svet spozna, kam drži naša pot, kam pa pot naših sovražnikov.

Kljub želji večine združnikov ni prišlo do združitve KZ Škalce s konjiško zadrugo?!

V Slov. konjicah že dober mesec govorijo o združitvi splošnih KZ Slov. Konjice in Škalce v eno samostojno zadrugo, ki naj bi postala močna gospodarska enota. Ta misel je bila sprožena na letnem običnem zboru KZ Škalce, obravnaval jo je gospodarski svet pri MLO na svojih sejah in jo v celoti podprl. Precej se je o nameravani združitvi govorilo po okoliških vaseh na frontnih sestankih, pa tudi oba združna odbora sta se sestala in proučila možnosti in koristi, ki naj bi iz tega nastale. K sami združitvi in njeni umetnostni govori več razlogov.

Kmetijska zadruga Slovenske Konjice zajema vse okoliške vasi (Bezina, Konjiška vas in ostale), ki že po svoji legi teže na to naravno središče. Konjice same so na ta način dobile močno povezavo s svojim zaledjem — kmečko okolico, kar je popolnoma naravno. V Bezini je sicer do lanskega leta obstojala samostojna kmetijska zadruga, vendar pa se je zaradi majhnega okoliša, ki ji ni omogočal njenega gospodarskega razvoja, nato priključila konjiški.

Zadruga v Škalcah pa sega skoraj do mesta ter ima svoj sedež in trgovino v Konjicah. Njeno zaledje sicer ne tvori posebne gospodarske moči, njeni člani pa so v glavnem srednji in mali kmetje, ki se največ bavijo z vinogradništvom. Sposobnosti njenega vodstva je pripisati, da se je v zadnjih letih precej utrdila in dosegla boljše gospodarske uspehe od konjiške.

Rezultat več kot enomesečne razprave naj bi bila združitev, ki je bila predvidena preteklo nedeljo. Vendar do združitve ni prišlo, čeprav so člani konjiške zadruge v veliki večini bili za združitev. Ravno nasprotno pa je

Razlika med odkupno in prodajno ceno hmelja, oziroma komisijska razlika trgovskega podjetja »Hmezad« v Zalcu (komisijska zato, ker je »Hmezad« med odkupom in prodajo hmelja igral le vlogo komisijske trgovine) je znašala v letošnjem letu 209 milijonov dinarjev. Hmeljarski odbor pri Okrajni zadrugi zvezi je ta znesek v celoti, razen 15 milijonov, ki bodo ostali za investicije, namenil za dvig proizvodnje hmelja. Največji delež te vsote in sicer 70 milijonov je določen za regulacijo Ložnice od Polzele do Celja. Za regulacijo tega potoka, ki bo končana čez približno tri leta, bo pridobljenih okoli 1000 ha plodne zemlje.

Samo sto dinarjev več na leto?...

Vsem našim naročnikom in bralcem je več ali manj že znano, zakaj se bodo skoraj vsi časopisi podražili. Zato ne bi na dolgo in široko obravnavali visoke stroške in ceno papirja v primerjavi s prodajno ceno našega lista. Dejstvo je, da smo doslej skušali na vse načine, da bi čim ceneje posredovali bralcem naš list. Ceno bi že morali dvigniti v začetku leta, da bi vsaj nekoliko zmanjšali velik razpon med našo lastno ceno in prodajno ceno, ki je seveda v škodo uprave. Doslej smo izgubo, ki je pri vsaki izdaji lista nastala, krili z denarjem, ki so ga gospodarska podjetja prispevala lani ob raznih prilikah. Vendar je ta prihranek naglo skopnel ter smo primorani tudi mi vsaj za nekaj zvišati ceno našemu listu.

Sicer pa je dosedanja cena v primerjavi z drugimi proizvodi bila zelo nizka in nenormalna. Celoletna naročnina za list (300 din) je enaka ceni 2 litrov vina.

Razlog, da bomo s prvim aprilom zvišali ceno od šest na osem dinarjev v kolportaži in letno naročnino od 300 na 400 din, utemeljujemo tudi s tem, da izhaja letos naš list redno na šestih straneh (lani samo na štirih straneh) in s stroški tiska veliko večji. Poleg tega se naš list ne tiska na rotacijskem papirju kot dnevnik, zato so stroški tiska večji in papir še dražji kot rotacijski.

Kljub temu, da so doslej bili že samo tiskarski stroški večji kot prodajna cena, se tudi z novo ceno ne bodo mogli kriti vsi stroški tiska in uprave na račun naročnine, ampak bo list še vedno odvisen od razumevanja gospodarskih podjetij, ki bodo list ob raznih prilikah podpirali.

Da bi se naročniki in bralci z novo ceno ne razburjali preveč, jim hočemo zaradi ilustracije prikazati, koliko oni prispevajo s tem, ko plačajo 6 din za izvod. Ze tiskarski stroški lista (tisk in papir) znašajo 10,70 din za izvod. Če temu dodamo še stroške uredništva in uprave, poštino, provizijo kolporterjem, kliseje, honorarje (čeprav so razmeroma zelo majhni) in ostale stroške, znaša lastna cena za en izvod »Savinjskega vestnika« preko 14 din. Torej dobimo pri vsakem izvodu 8 din manj, kar znaša pri nakladi 7000 izvo-

bilo pri združnikih iz Škalce, ki so se s tajnim glasovanjem izrekli proti, oziroma da ostanejo še naprej samostojni. Tu so vmes le nekatere stvari, ki nam povedo, zakaj od tega ni prišlo. Škalska zadruga je zadnja leta boljše gospodarila od konjiške, čeprav so njene možnosti bile dosti manjše. Vzroki za slabo delovanje v KZ Konjice pa so bili v glavnem pri njenem vodstvu, ki ni znalo k delu pritegniti članstva, premalo se je zanimalo za razvoj kmetijstva in nabavo strojev. Poleg tega pa je večina združnih podjetij te KZ lani poslovalo z izgubo, kar je vplivalo na združnike iz Škalce, da so bili proti združitvi. Vsa ta dejstva pa še niso dovolj zgovoren dokaz za to. Vse kaže (in tudi iz pogovorov združnikov iz Škalce je bilo slišati), da je pri vsem tem imelo svoje interese vmes le nekaj ljudi, ki so svojo vlogo dobro izpeljali. Kako si moremo na primer tolmačiti, da so v Škalcah že vnaprej pripravili listke za tajno glasovanje, čeprav se lahko vsakdo izreče tudi z javnim glasovanjem? Bliznja bodočnost bo pokazala, koliko je bila taka odločitev pravilna. Ne oziiraje se na napake konjiške zadruge pa bi bilo iz gospodarskega stališča mnogo bolj pametno, če bi se zadruzi združili v res močno gospodarsko enoto, ki bi lahko razvoju kmetijstva mnogo več nudila kot pa v okviru malih zadrug, ki zajemajo le nekaj vasi.

Pomagaš gluhtonemim!

Kupi tablice tombole gluhtonemih!

209 milijonov za pospeševanje hmeljarstva

Za gradnjo novih sušilnic hmelja je iz komisijske razlike določenih 45 milijonov dinarjev. Ta znesek je pred dnevi Hmeljarski odbor razdelil med 20 kmetijskimi in kmetijsko-delovnimi združenji. S tem denarjem, ki je bil posameznim zadrugam razdeljen v višini od 5.800.000 pa do 408.000 dinarjev bo v letošnjem letu zraslo v Polzeli, Kaplji vasi, Preboldu, Seščah, Grižah, Bizoviku, Vrbju, Petrovčah, Prekopi, Taboru, Sempetru, Gotovljah, Ponikvi pri Zalcu, Vranskem, Sentvidu pri Polzeli in Sentjanju pri Velenju veliko lepih in koristnih gospodarskih poslopij. Zlasti pa bodo zadruge gradile sušilnice s površino okoli 16 kvadratnih metrov, ker do-

dov tedensko 56.000 din izgube. Iz tega je razvidno, da bodo tudi sedaj po novi ceni naročniki in bralci plačali le nekaj nad polovico lastne cene lista, ostalo bo moral list še vedno kriti z oglasi in subvencijami gospodarskih podjetij. Želimo in upamo, da bodo vsi naši naročniki in bralci to stvar razumeli, saj iz zgoraj naštetega jasno vidijo, da pri takšnih pogojih nižja prodajna cena ni mogoča.

- Se enkrat na kratko: Ceno lista bomo iz navedenih razlogov zvišali v aprilu. Prihodnja številka bo že stala 8 din, letna naročnina pa 400 din.

Zato prosimo naročnike, ki so že plačali celoletno naročnino, da razliko po 100 din nakažejo naknadno. Kdor pa je plačal komaj za pol leta, bo nakazal namesto 150 din za drugo polletje — 250 din.

Gospodarska podjetja in delovne kolektive pa prosimo, da upoštevajo to stanje ter po svojih zmožnostih podprejo naš lokalni list s primernimi zneski.

Upamo, da nam bodo ostali naročniki in bralci v tem trenutnem težkem stanju zvesti, da bomo vsi skupaj dočakali boljših pogojev tudi za naš list, ki je brez dvoma med vami postal priljubljen in potreben.

Uredništvo.

O prisotnosti prebivalstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

osebje, delavci v nočnih izmenah in podobno), c) osebe, ki so zaposlene izven kraja, kjer žive pa prihajajo redno, vsaj enkrat tedensko domov. V kraju, kjer delajo se ne bodo popisale, niti kot začasno prisotne niti kot odsotne, d) osebe, ki so v trenutku popisa na potovanju, ali izletu, ki bo potekel tako, da ne bodo nikjer popisane (da bodo v vlaku in slično) se popišejo po vrnitvi domov, kot trajno prisotne, e) osebe, ki so zaposlene izven kraja, kjer stanujejo njihove družine, se v kraju, kjer so zaposlene, popišejo kot trajno prisotne. Ravno tako se družine takih oseb popišejo brez odsotnega starešine kot posebno gospodinjstvo. f) osebe, ki so odšle na sezonsko delo za več kot eno leto, se popišejo kot trajno prisotne v kraju, kjer delajo. g) tuji državljani, ki v FLRJ stalno bivajo. h) tuji strokovnjaki, ki delajo v naših podjetjih ali ustanovah in stanujejo v FLRJ. i) politični emigranti, ki so dobili zatočišče v naši državi in se tu naselili. j) osebe, ki stalno prebivajo v hotelih, domovih ali ustanovah soc. skrbstva (domovi onemoglih in slično). k) osebe, ki zaradi bolezni stalno žive v bolnišnicah, oziroma umobolnicah. l) osebe, ki so pri vojakih, vojaških vajah, ali v zaporu, se popišejo kot stalno prisotne v njihovih gospodinjstvih. Isto velja za državljane, ki ob času popisa žive v inozemstvu ter imajo veljaven potni list FLRJ. Potujoči artisti in cigani se popišejo v kraju, kjer se trenutno nahajajo.

Pod II. spadajo osebe, ki so: a) na potovanju (privatnem ali službenem), b) začasno v bolnišnicah, zdraviliščih in drugih sličnih ustanovah, c) dijaki in visokošolci, ki se šolajo izven kraja, kjer stalno stanujejo. Izvzeti so oni, ki so si medtem časom ustanovili lastno gospodinjstvo (poročili). d) zaradi zaposlitve pri sezonskih delih odsotne manj kot eno leto. e) zaposlene pri prostovoljnih delih ali taboriščih predvojaške vzgoje.

Pod III. se prištevajo osebe, ki so: a) našete pod II. in se vodijo v njihovem stalnem bivališču, kot začasno odsotne. b) samci in cela gospodinjstva, ki so ob času popisa na potovanju ali bolnišnici, se popišejo v kraju prisotnosti, kot začasno prisotni. c) tuji državljani, ki bodo ob popisu poslovno (zastopniki inozemskih tvrdk, strokovnjaki tujih podjetij), ki delajo pri montaži v naših podjetjih, ali so kot turisti v naši državi, se ne glede na čas, ki ga prebijejo pri nas, popišejo kot začasno prisotni.

sedanje po večini dosti manjše sušilnice niso zmogle vseh potreb.

Za dokončno ureditev in opremo Hmeljarskega inštituta ja namenjenih 25 milijonov dinarjev. Za novo hmeljarsko šolo v Vrbju pa 10 milijonov dinarjev. Ali bo ta šola enoletna ali dvoletna in kakšen bo njen učni načrt, proučujejo strokovnjaki v Zalcu. Vsekakor pa bo njen namen vzgojiti dobrega gospodarja-hmeljarja, ki bo znal v šoli pridobljeno znanje koristno uporabiti pri praktičnem delu doma.

Med drugim je del komisijske razlike razdeljen še za nabavo impregnacijskih naprav (10.400.000 din), ki bodo podaljšale življenjsko dobo hmeljev za več kot dvakrat, nadalje za žične nasade (15.200.000 din) itd. Poleg premij hmeljarjem (7 milijonov dinarjev) in še za nekatere druge potrebe je 6 milijonov dinarjev namenjenih za organizacijo kongresa Zveze evropskih hmeljarjev, ki bo v sredini avgusta letošnjega leta v Zalcu.

—1c

Želje popisovalca prebivalstva

Priprave za popis vsega prebivalstva v naši državi so že v polnem teku. Okrajne, mestne in občinske popisne komisije že dajejo popisovalcem natančna navodila, kako se naj ta pri nas doslej najpopolnejši popis izvrši, da bo res ustrezal našim sedanjim in bodočim gospodarskim potrebam. Saj tem je v prvi vrsti namenjen. Komu bo ta ljudski popis najbolj koristil, če ne ljudstvu samemu? Gradimo socializem, to se pravi: skrbeti za vsakega človeka, da bo lahko užival sadove našega kulturnega in gospodarskega napredka. Izravnati moramo prezaposlenost in nezaposlenost našega prebivalstva, uravnati njegovo splošno in strokovno izobrazbo, njegovo zdravstveno zaščito, po številu prebivalstva usmerjati vso našo gospodarsko dejavnost v industriji, obrti, trgovini in kmetijstvu. Na podlagi natančnega števila ljudi po zaposlitvi, poklicih, izobrazbi in starosti šele lahko ugotovimo potrebe našega delovnega ljudstva v njegovo korist in vsestranski napredek.

Popisovalci se ob prejemanju navodil že zavedajo svoje težke naloge, ki jo hočejo izvršiti z največjo natančnostjo in vestnostjo. Te naloge pa brez podpore prebivalstva samega ne bodo mogli izvršiti. Zato je njihova največja želja in prošnja do vseh prebivalcev, da bi popisne tiskovine čim vestneje izpolnili.

Kakšne so te tiskovine? Najvažnejša je osebna **Popisnica**, ki jo bomo izpolnili za vsako živo osebo od novorojenčka do najstarejšega starčka, ki živi polnoletno med 31. marcem in 1. aprilom. Tiskovina je opremljena z natančnimi navodili, ki jih bo treba pred izpolnitvijo dobro prebrati. Sele potem jo izpolnimo z natančnimi podatki na zahtevana vprašanja. Tiskovina ima na robu tiskane »grabljice«, ki so namenjene za strojno obdelavo štetja, zato mora ostati ta rob čist in prazen. Tiskovine ne smejo biti ne zmečkane ne prepognjene. Važno je vprašanje o **šolski izobrazbi**, pri kateri navedemo le tisto stopnjo oziroma razred ali letnik šole, ki ga je popisana oseba res dovršila. Razredi z nedovršenim uspehom ne pridejo v poštev. Na vprašanje o **poklicu** ne navedemo poklica, katerega se je kdo izučil, marveč **poklice dela**, ki ga **sedaj opravlja**. Iz pojasnila na Popisnici so razvidni pravilni odgovori o **položaju v poklicu in panogi dejavnosti**. Popolnoma nejasna vprašanja naj ostanejo prazna, da jih izpolni popisovalec.

Druga zelo važna tiskovina je **Gospodinjški list**. Izpolni jo tista oseba, ki gospodinjstvo upravlja in ga običajno predstavlja, to je starešina gospodinjstva ne glede na spol. Za pravilno izpolnjevanje je treba prebrati navodila. Samostojno gospodinjstvo imajo na primer tudi **samske osebe**, ki žive same ali stanujejo z osebami, s katerimi se ne hranijo skupaj in ne uporabljajo z njimi svojih dohodkov.

Važen je natančen odgovor na vprašanje o **skupni površini zemljišča**, ki je v lasti gospodinjstva. Tu se všteje vsa površina, torej tudi zazidani del (stavbišče), dvorišče, pota itd. Solastniki

Skrb za vojne invalide ter za otroke padlih borcev

S SESTANKA ORGANIZACIJE ZB V PRVI ČETRTEI

V ponedeljek je bil množični sestanek organizacije ZB v prvi četrti. Udeležba je bila kar zadovoljiva, saj je bilo prisotnih nad polovico članov.

Po poročilu o delu odbora se je razvila živahna razprava o tem, kako so preskrbljeni vojaški vojni invalidi in otroci padlih borcev ter talcev, kakor tudi demobilizirani borci in oficirji. Ugotovili so, da v tej četrti ni kritičnih primerov, da bi bil kdo izmed teh kjerkoli prikrajšan ali zapostavljan.

Le tov. Tone Poženel, ki je vojni invalid, je izjavil, da še do danes nima stanovanja. Čeprav je stanovanjski urad izdal več odločb o zamenjavi s sosednjo stranko, katere sploh stanovanje malokdaj uporablja, ker je v

Volitve delavskega sveta v Železarni Štore

Dne 25. t. m. je bila tovarna Železarna Štore pri Celju v znamenju volitev članov za delavski svet tega podjetja. Ze zunanje lice je kazalo praznično razpoloženje, saj so bile v proslavo tega dne izbošene zastave, transparenti in slike naših voditeljev. Okrašeni so bili volilni prostori s prvim spomladanskim cvetjem in zelenjem. Veselo pa se je oglašal tudi zvočnik na upravnem posloppju.

S kandidatno listo za bodoče člane delavskega sveta, ki jo je predložila sindikalna podružnica metalurških delavcev št. 1 v Štoreh, je bilo predlaganih 68 članov, od teh so volivci izbrali 60 najboljših. Volilne komisije so imele kar polne roke dela. Volitve, ki so bile pod vodstvom predsednika tov. Jožeta Mrevljeta in tajnika tov. Marijana Finka dobro organizirane, so potekale v najlepšem redu in so na vseh šestih voliških volilne komisije delo zaključile že ob 9. uri zjutraj s 100% volilno udeležbo delavcev.

zemljišč vpišejo idealni del, ki jim v solastništvu pripada. Pri **najetem zemljišču** se vpiše ime lastnika, a v zakup vzeto zemljišče se ne računa v gospodinjstvu, ki ga ima v zakup. Člani kmetijskih obdelovalnih zadrug vpišejo samo površino **ohišnice**, ne pa zemljišča, ki so ga vložili v zadrugo. Površinske mere morajo biti vpisane v hektarih, arih in kvadratnih metrih. Lastniki zemljišč naj skrbno ugotove, kolika je skupna površina njihovega zemljišča. **Pregled o številu oseb**, popisanih v gospodinjstvu, izvrši popisovalec (točka 5 gospod. lista).

Ker na dan popisa ne bodo prisotne vse osebe, oziroma bodo prisotne nekatere samo začasno, to je v času popisa, ločimo pri popisu prebivalstva v **trajno prisotne, začasno odsotne in začasno prisotne** osebe. Trajno prisotne so tiste osebe, ki v tistem kraju v času popisa **stalno žive**. Sem spadajo tudi tiste osebe, ki so v tem času na potovanju, vojak, zaporniki in osebe, ki delajo izven kraja, a prihajajo vsaj enkrat tedensko domov iz kraja kjer delajo. Natančnejša navodila o tem bodo dajali popisovalci. **Začasno odsotne** so osebe na potovanju, v bolnicah, dijaki (razen tistih, ki so se ločili od gospodinjstva in imajo svoje posebno gospodinjstvo), sezonski delavci, ki so odsotni nad eno leto. **Začasno prisotne** so osebe na potovanju ali letnem dopustu, osebe, ki se zdravijo, dijaki in visokošolci, ki se šolajo izven kraja njihovega stalnega gospodinjstva. Dalje delavci pri sezonskih, javnih in drugih delih, ki so ob popisu izven kraja, kjer je njihovo stalno gospodinjstvo, bolniki v bolnicah, osebe pri vojakih in vojaških vajah.

Pomožna popisnica (rdeča) velja torej za osebe, ki so začasno odsotne in jo izpolnijo osebe, preden odpotujejo pred popisom ter jo puste pri svojem gospodinjstvu, ako se do popisa ne bodo vrnile domov. Dalje dijaki in visokošolci, ki stanujejo izven svojih gospodinjstev. Osebe na potovanjih bodo prejele Pomožne popisnice pri potniških blagajnah, hotelih itd., torej vse osebe, ki so v času popisa na potovanju ter jih izpolnjene pošljejo svojem gospodinjstvu po pošti (takse prosto).

Pomožni list je tiskovina, ki jo izpolnijo podjetja za osebe v delovnem razmerju. Z njo so natančno popisana vprašanja o poklicu, položaju v poklicu, panogi in vrsti dejavnosti in o gospodarskem sektorju. To tiskovino pušti vsakdo pri svojem gospodinjstvu, ki jo predloži popisovalcu skupaj z ostalimi obrazci.

Popisovalci imajo dolžnost, da obiščejo vsako družino, vsako bivališče, kjer bodo oddali prazne tiskovine s potrebnimi navodili in jih v določenem roku (1. in 2. aprila) zopet popisane pobrali, pregledali in uredili. Veliko uslugo in častno dolžnost ter olajšavo pri delu popisa bodo tedaj storili popisovalcem vsi prebivalci, ki se bodo vestno držali njihovih navodil ter bodo v dogovorjenem času vsi za listine odgovorni ljudje doma, ko jih bo popisovalec obiskal. Prepričani smo, da bomo v složnem delu in s tankovestno odgovornostjo to važno delo v najlepšem redu izvršili.

Popisovalec.

Laško si mora spet pridobiti izgubljeni sloves...

(Anketa med Laščani - Splošna opazovanja)

Vprašanje laških toplic je zadnje čase postalo v Laškem zelo obravnavan problem. Ker pa je vprašanje turizma v vsej naši domovini postalo aktualno, je uredništvo »Savinjskega vestnika« sklenilo ta vprašanja obravnavati malo širše. Naš sodelavec, ki se je ves dan mudil v Laškem, je nabral obilo izjav, pripomb in opazk. Dajmo mu besedo:

KAJ JE PRIPELJALA »LUKA MATIJA«

Ko je pred stoletji stekla ob Savinji Južna železnica, laških toplic še ni bilo. Takrat so bile znane le toplice pod Šmarjeto, ki so nosile ime »Bad Tüffer«. Graditelj Južne železnice ing. Rödl je postal pozoren na izročilo, da »stoletja opažajo nedaleč od trga (Markt Tüffer), kjer se izliva planinska reka Rečica v Savinjo tople vrele«. V zimi se je tam topil sneg in led. V peščenih jamah, ki jih je polnila voda, so ubogi ljudje s pridom zdravili svoje obolenje ude. Ko pa so ob Rečici gradili mlino, so našli na močan topel vrelec. Tedaj je ing. Rödl zajel vrelec in zgradil bazen, sprva preprost v lesenih barakah, pozneje pa je vložil ves svoj denar in postavil del današnjih toplic. Svečana otvoritev je bila na 1. maj leta 1854.

Od takrat je »Luka Matija« iz vseh strani vozila skupaj tujce. Laščani so prišli v stik s svetom, prisluhnili so pripombam tujcev, ki so vedeli povedati, kako so letovišča drugod urejena in gradili so. Zelo hitro je Laško pridobivalo na slovesu. Aristokracija različnih narodnosti je ob vznjožu Huma v zavetrju in ob vročih vrelih iskala zdravja, mirnih sprehodov in zabav. Laščani so po svoje znali pristaviti lonce k vrelcu denarja. Prevelik dotok obiskovalcev ni mogla zadržati zdraviliška zmogljivost. Zato so meščani gradili sobice, ki so jih odajali, premožnejšim so zacvetele gostilne, obrtniki so imeli polne roke dela, kmetje pa so prodali sleherni sad, sleherni pridelek. Da celo v trg jim ni bilo treba nositi, ker so letoviščarji hodili po vaseh in kupovali.

ŠESTDESET LET RAZVOJA — NATO NENADEN PADEK

Ni toliko važno, da so laške toplice hitro menjale gospodarje, ker so vsi po vrsti preveč vlagali vanje in so eden za drugim bankrotirali. Važno je, da je Laško le nenehno pridobivalo na gospodarski moči. Ko je Južna železnica stekla, so našli v Laškem okoli 600 prebivalcev. Zgrajen je bil le prostor med »farovžem« in »mestno »grščino«. Le dve sto hiš je takrat stalo okrog cerkve do Savinje. To zadostuje da spoznamo, kako hitro se je Laško takrat širilo, kajti med obema vojnama je bilo kaj malo dograjenega (vile nad železniško postajo in venec stanovanjskih hiš in vil okrog starega dela mesta).

Prva svetovna vojna, ki je prinesla narodnostno osvoboditev Slovencev, je pa za Laško prinesla tudi rak rano. Lastniki so obubožali. Nekaj časa so se držali v toplicah še privatniki, leta 1930 pa je šlo vse na boben. Laške toplice so bile na prodaj. Kaj je takrat zameglilo glave laškim občinskim močjem, da so spustili iz rok toplice, je še danes uganka. Skratka, kupil jih je tisti, ki je imel največ denarja. Tako so toplice prišle v roke Uradu za soc. zavarovanje delavcev, ki je imel delavskega denarja na pretek.

Zgradili so laško letovišče v nevidno obzidje. Toplice so postale nekaka republika v mestu, ki ji ni bilo več mar, kako se bo razvijal kraj. Tujski in turistični promet je padel in v parih letih čisto zamrl. Kasarniški režim je odbijal dolgoletne obiskovalce Laškega. Iskali so si oddiha in zabave drugje. Laško je enostavno obubožalo in niti novozgrajena pivovarna ter dozidana tekstilna industrija z rudnikom vred, niso mogli več kaj občutnega storiti. Laško je zraslo na osnovi zdraviliškega slovesa, in ko je kraj zgubil turistični značaj, so mu prerezali glavno arterijo.

MED VOJNO IN PO VOJNI...

Nemci, kot vojskujoči se narod, spet niso ničesar storili, razen škoda, ko so zdravilišče le izkoriščali, ničesar pa niso vložili vanj. Nova Jugoslavija v težkih povojnih letih ni mogla storiti drugega, kot da je za največjo silo vzdrževala to, kar je bilo že tu in resnično namenila zdravilišče v korist zdravja delovnim ljudem. Stotine bolnih delavcev iz vse naše domovine je našlo v njih zdravja, stotine borcev se je zdravilo v zdravilišču od posledic težkih borb v gozdovih.

Zdravilišče je bilo po vojni proračunska ustanova. Delovnemu kolektivu ni bilo treba misliti na to, kje bo dobil denar. Vse to je bilo zanje preskrbljeno. Toda z nastopom nove gospodarske politike, ko so tudi v zadnjem času mnoge zdravstvene ustanove prešle na samostojno upravljanje, se je stanje bistveno izpremenilo:

V stanju, kakršno je danes v zdravilišču Laško in vsa njegova okolica,

je težko pričakovati nenadne spremembe. Zlasti še ne, ker vlada v zdravilišču strogi internatski režim, ker so toplice neprivlačne za turiste in koristnike letnih dopustov in ker vse poslovanje ne odgovarja modernemu zdravilišču in turizmu.

ZDRAVILIŠČE MORA ODPRETI VRATA ŠIROKI JAVNOSTI...

Tov. Jelen, odbornik MLO in upravnik hotela »Savinja« mi je povedal nekako takole: Zdravilišče Laško mora biti tako urejeno, kot je Dobrna in Rogaska Slatina. Tudi tam je gostinska osnova, pa vendar niso ti letovišči nič manj priznani kot zdravilišči. Treba je doseči samo to, da bodo laške toplice odprte široki javnosti, da bodo poleg socialnih zavarovancev imeli možnost obiska sindikalisti s popustom in privatniki, med katerimi najbolj računamo na tujce. Ni ravno treba vzgajati v zdravilišču burk in veselje, to premorejo drugi lokali v Laškem. Zdraviliška disciplina mora seveda biti, toda ne tako stroga in odbijajoča. Kdo bo prišel v toplice na zdravljenje, če ima vsak pravico »vstopiti nos« v vsako spalnico, če ne sme sprejemati obiskov niti najbližjih sorodnikov in če ne sme z njimi sesti za isto mizo k obedu? Zdravilišče mora postati spet vabljivo za vse sloje, zdrave in bolne, skratka turistična točka, ki ima vse pogoje za razvoj.

ZAPRAŠEN AKT JE SPET ZAGLEDAL BELI DAN...

Tov. Hrastelja sem srečal v Celju. Sam od sebe mi je povedal: Si že bral odgovor tov. M. K. v Večeru? Pravi, da ne bo vode za prostozračni bazen. Ko sem bil v bivši Jugoslaviji odbor-

nik, smo hoteli urediti prostozračni bazen. Takratna uprava nam je odgovorila na isti način, kar se je dalo razumeti, češ vi kar delajte, mi vam ne bomo dali vode.

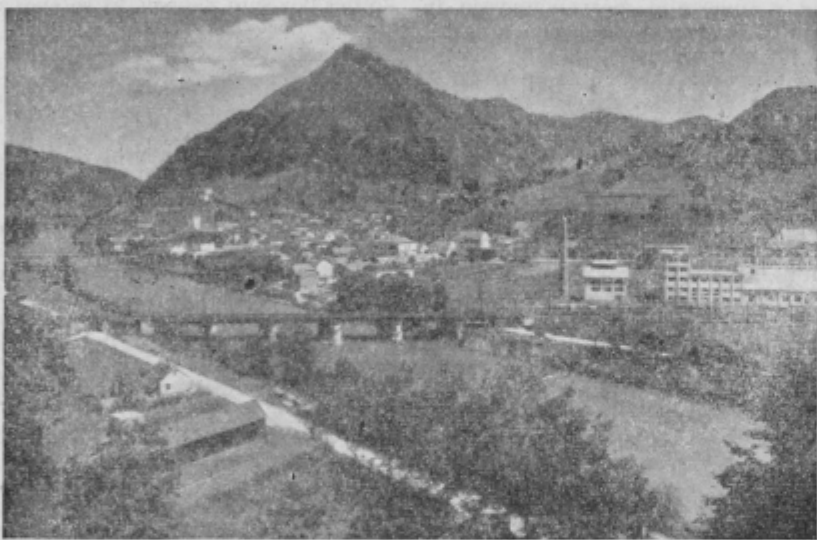
Zanimal sem se, če res ne bo vode. Pa mi je tov. Jelen pokazal spis, v katerem je razvidno, da preko noči odteka iz toplic toliko vode, da bi lahko vsaj dvakrat tedensko zamenjali vodo v bazenu. Kolikor se pa spominjam, so nedolgo od tega v zdravilišču sami mislili na prostozračni bazen. Le kako bi takrat dobili vodo? So se v upravi zdravilišča res tako zakleli proti mestu, ki je vendar upravičeno imeti nekaj od naravnih dobrin, ki so svojčas živele mestno prebivalstvo?

LAŠKO NIMA DRUGE PERSPEKTIVE KOT JE TA...

Direktor tovarne »Volna«, tov. Milnar Boris, me je sprejel v pisarni. Vprašal sem ga, če Laško lahko pričakuje od industrije razširitev in s tem v zvezi povečanje narodnega dohodka: Industrija v Laškem, vsaj kar se tekstilne tovarne tiče, nima izgledov za večje širjenje. Laško nima druge perspektive kot je turizem in zdravilišče. Temu vprašanju je treba posvetiti vso pozornost. To je vir dohodkov in temelj razvoja tega kraja. Mi lahko pričakujemo samo to, da se bomo kdaj morali, z ozirom na turistično prioriteto, seliti kam ven iz mesta, je zaključil tov. Milnar.

MENDA NI ČLOVEKA, KI BI SI TEGA NE ŽELEL...

Pred »Prinčičevo« prodajalno sem zadel ob lesostrugarja tov. Jutrišo. Seveda, mi pravi, zadnji čas je, da se to vprašanje uredi. Menda ni človeka, ki bi si tega ne želel, vsi bi imeli več dela, tudi obrtniki.

PIJTE POVSOD IN OB VSAKI PRILIKI

priznana »Laško pivo« visoke vrednosti! Termalno Laško pivo je zdravo, okusno in osvežujoče!

Ravno to je bistvo vsega. Večji promet, več dela, več dohodkov, boljša življenjska osnova mesta in njegovih prebivalcev. Vsi, ki si s svojim delom, s svojim prizadevanjem služijo kruh, si dela želijo. Več dela, večji kos kruha. Ravno narobe pa bo menda v zdravilišču. Če torej drži, da Svet za zdravstvo LRS daje od 5 do 6 milijonov dotacije za čiste izgube zdravilišča kot »samostojnega podjetja«, so le-tam preskrbljeni. Z dotacijami in delom lastnih dohodkov se da živeti. V takem olju »zmrzne« iniciativa, prizadevanje omrtvi, kajti, bodimo odkriti, kdo bi se gnil za večjim »kosom« dela, če je pa kos kruha že v rokah.

Danes pa je v Laškem dolgčas. Dolgčas na ulicah, dolgčas uslužbencem v zdravilišču, kadar je komaj 10 pacientov, dolgčas pa je tudi v mestni blagajni. Vrelec dohodkov je že 20 let zabetoniran.

bi Laško napravila za celoletno sezonsko letovišče. Spočetka ne velikih hotelov. Majhni penzioni, Weekend hišice v okolici Laškega in na obronkih Huma, bi bili začetek. Pozneje pa... Ni da bi našteval. Človeku se zamegli pred očmi ob možnostih, ki se kar ponujajo, pa hodimo slepi mimo njih.

ČEMU NA BOJNO NOGO, ČE BI ŠLO LEPO VŠTRIC...

Predsednik MLO, tov. Vodovnik, ki se resno trudi, da bi Laško postalo spet živahno turistično mesto, ne vidi v nastalem časopisnem sporu takih zaprek. Pravi samo to, da bi vsi posamezniki, ki bi jim morda taka sprememba ne bila od koristi, pač morali mimo lastnih nagibov v korist kraja in skupnosti. Čemu bi dvigali hrup, čemu rivaliteta, ko so pa koristi in

ČE BO TO VPRAŠANJE REŠENO, BO ŠLO LE SE NAVKREBER...

S tov. Mirkom Kopačem iz Marija gradca sem o tem že večkrat govoril. Tudi on pravi, da je sprostitev laškega zdravilišča poleg regulacije Savinje prvi korak, ki nas povede po stopnicah napredka navkreber. Laško s svojo prelesto okolico ne vabi samo turistov, temveč tudi projektante, ki jim položaj in značaj tega kraja nudi obilico domišljije za gradnjo. Ni treba vsega z veliko žlico naekrat zajeti. Prostozračni bazen, zimsko-športne naprave in zimska zabavišča na prostem,

potreba spremembe tako jasni. Nobene sporne točke, ki bi mogla še nadalje zavirati želje za razvojem, ne more biti, razen morda osebnih hotenj. Kolektiv zdravilišča mora vendar videti, da ob sedanjih pogojih ne bo moglo podjetje več dolgo obstojati. Vprašanje dotacij ni nekaj neizpodbitnega, neizpodbitno za gospodarsko osnovo je v Laškem gostinstvo, turizem in tujski promet. Svet za zdravstvo bržčas ne bo na večne čase dajal dotacije za podjetje, ki ne »gre«. Človek mora biti že popolnoma slep, ali zaslepljen, če ne sprevidi, da je tako najbolje za ustanovo in za ves kraj.

Trgovsko podjetje »Izbira« Laško

se priporoča s svojimi poslovalnicami:

LAŠKO 1 — LAŠKO 2 — TEVČE — HUDA JAMA — REČICA — ŠMARJETA IN RIMSKE TOPLICE

Pri nas boste vselej vljudno postreženi! Prihranite si stroške za pot v Celje! Pri nas dobite vse kar potrebujete. Vsaki Vaši nakupni želji bomo skušali ugoditi! — Na zalogi imamo vedno sveže kolonialno blago. Na razpolago je velika izbira gradbenega materiala in manufakturnega blaga! — V »IZBIRI« si boste lahko po mili volji izbirali vse potrebščine za dom, darila in potovanja.

LETOVIŠČARJI IN IZLETNIKI! Ne mučite se s prtljago. V lokalih trgovskega podjetja »IZBIRA« Laško boste našli vsega dovolj!

ZAHTEVAJTE POVSOD V VSAKI TRGOVINI IZDELKE

»VOLNA LAŠKO

Pomlad je tu. Volneno blago za moške obleke, ženske kostume, pomladanske plašče je najprikladnejše za Vas. Blago je v najnovejših vzorcih in najmodernejših barvah. Je trpežno, kajti kolektiv konkurira le v kvaliteti svojih izdelkov.

TRGOVSKA PODJETJA! ČE HOČETE IMETI ZADOVOLJNE KUPCE, NAROČAJTE BLAGO PRI »VOLNI« LAŠKO!

TEKSTILNA TOVARNA »VOLNA« LAŠKO

Telefon: Laško 9

Telegram: »Volna« Laško

Zahtevajte vzorce naših izdelkov!

Za Celjane izgubljen glasbeni užitek

Sobotni koncert zbora Centralnega doma JLA je redicim poslušalcem nudil izredni glasbeni užitek. Kvaliteta pevskega materiala in za Slovenijo posebnost prirejen spored, bi morala najti med Celjani večji odziv. Ne o izvajanju, obisku in koncertni mlačnosti Celjanov naj spregovoriti ta sestavek.

Ze itak majhna dvorana Narodnega doma je bila polprazna. Dvomim, če je bilo toliko poslušalcev kot pevcev. Pretežni del udeležencev je bil oficirski skupaj z družinami, medtem ko celjske koncertne publike ni bilo nikjer.

Morda je res bilo ponesrečeno, da je organizacijo obiska vodila le garnizija JLA in »Putnik«. Organizatorji bi se morali pravočasno povezati s predstavniiki ljudske prosvete in z Glasbeno matico, ki bi jim lahko dala nasvete in nudila pomoč. Povrh tega je tudi sobota za prireditve v Celju ponesrečen dan, zato koncertni prireditelji v Celju in Sloveniji izberejo najraje sredo ali torek, zalkaj bodo že vedeli. Lepaki so res bili pravi čas nabiti, vendar so Celjani zadnje čase tako »komodni«, da jih je treba za vsako kulturno prireditev na razne načine spraviti v dvorane in uporabiti najrazličnejše metode propagande in obveščanja.

Vse to pa vendar ne opravičuje sobotne praznine v Narodnem domu. Ta dvorana bi bila brez vsega posebnega propagandnega aparata lahko napolnjena, če bi tisti, ki so na obiskih koncertnih prireditev osebno zainteresirani, prišli. Vzemimo samo pevce celjskih zborov? Silno majhna peščica je bila navzoča. Vsaj pevci bi lahko imeli do gostujočega zbora, ki bi jim navsezadnje koristil, več solidarnosti.

Končno da vse to tudi misliti, če naši ljudje morda nimajo celo malce podcenjevalnega odnosa do kulturno-umetniškega dela v JLA? Če je kaj takih, je zbor v soboto s svojim izvajanjem temeljito pomedel s takimi nazori.

Da v Celju res ni nihče pokazal navdušenja in pričakovanja ob tem kulturnem obisku, je dokaz, da na koncertu ni bilo niti enega vidnejšega prosvetnega delavca, da izvzamem celjske zborovodje.

Kakšen vtis o »muzikalnih Slovenceh« so neki dobili pevci iz Beograda? Res so vsi navzoči od srca nagrajevali pevce z burnim ploskanjem. Šopek dirigentu polclonjenih rož in »bravo« vzklikli vendar niso izpremenili vtisa, da je v Celju »sveti Publiikum sila dremav in komoden.

Koncert v proslavo 60-letnice PLANINSKEGA DRUŠTVA CELJE

18. marca se je v Narodnem domu vršil slavnostni koncert v proslavo 60-letnice Planinskega društva Celje. Na koncertu sta nastopila najboljša celjska pevska zbor pod vodstvom dirigenta profesorja Eгона Kuneja, oba s skrbno izbranim programom, ki mu je občnostvo z razumevanjem sledilo in ni štedilo s priznanjem. Mladinski pevski zbor I. gimnazije že celo vrsto let prednjači pred vsemi drugimi v Sloveniji, o kakem podobnem zboru v bratskih republikah pa dosedaj še ni bilo slišati. Zasluga za to, da ima Celje tak zbor, gre ravnatelju Glasbene šole v Celju profesorju Kuneju, ki zbor v vsakem pogledu zgledno vodi in usmerja. Pripomniti je treba, da je pri takem zboru prav tako. važno umetniško in strokovno vodstvo kakor pedagoško.

Prav bi bilo, da bi zboru omogočili večjo turnejo, ki bi pokazala svetu zmogljivost mladih celjskih pevcev. Komorni moški zbor si je prav v kratkem času ustvaril glas solidnega pevskega korpusa in od nastopa do nastopa kaže napredek v vsakem pogledu.

Dvorana je bila nabito polna. Koncerta se je udeležil tudi podpredsednik PZS tov. Skrajnar in starosta celjskih planincev dr. Josip Tomiňsek, dolgoletni urednik Planinskega vestnika. Publiko in oba zbora je pozdravil predsednik PD Celje, profesor Tine Orel ter v kratkih besedah označil razmere, v katerih je slovensko planinstvo pred 60 leti nastopalo, in njegovo idejno vsebino. Ob odmoru je spregovoril dr. Josip Tomiňsek ter s svojo elokvenco prisrčnost večera še poglobil.

Narodopisna skupina Celjskega muzeja

Narodopisje celjskega območja je bilo v preteklosti kaj šibko. V publikacijah in razpravah se je le redko kdaj zganilo pero narodopisca, ki bi razpravljalo o materialni in duhovni kulturi naših naselij. Mestni muzej v Celju hrani le poedine predmete za bodoči Narodopisni oddelček. Skupina narodopiscev, katero vodi naš poznani narodopisec dr. France Kotnik, pod okriljem muzeja že drugo leto uspešno raziskuje teren. Poleg zapisovanja, risanja in fotografiranja predmetov zbira hkrati muzealno gradivo s tega področja.

Prvo leto se je skupina podala v okolič Gornjega grada v katastrsko občino St. Florjan. Tu se je temeljito vživela v vso etnografsko problematiko naselja ter marljivo zapisovala. Beleške in nabrano gradivo se seminarsko obravnava na pogostih sestankih vseh članov skupine. Kolektivno delo je rodilo presenetljive uspehe: polagoma zori gradivo za samostojno publikacijo, ki bo nekaka narodopisna monografija šentflorjanske občine.

Lansko leto se je skupina podala v Jurklošter in načela problematiko tako imenovanega Urvalda. Na tem predelu ni našla sicer bogatih zakladov kakor v gornjegralski okolici, vendar pa je zbrano gradivo značilno v mnogih oziirih. V St. Florjanu pa je manjša skupina ponovno več dni kontrolirala prve zapiske in dopolnjevala vrzeli.

Ko bo gradivo publicirano, se bo izkazal pomen njenega kolektivnega dela. Ne samo da bo nabrana cela zakladnica ledinskih imen, saj je besedni zaklad naših prednikov, mnogokrat samonikel. Tudi ta ali ona razprava bo osvetlila doslej pomanjkljivo pisana poglavja slovenskega narodopisja ali pa celo načela še neobdelane teme. Marsikaj novega bo javnost zvedela, n. pr. o pravnih običajih (soseskah) ali pa o lesenih kaščah, ki so poleg slovenskega kozolca živa ljudska stavbarska umetnost. O požigih, mlinarstvu in domači obrti, o ljudski medicini in zdravilnih zeliščih, ljudski prehrani, vražah in zagovorih bodo govorile razprave. Slovar imen bo

pomenil dopolnitev-obogatitev naše narodopisne vede. V mnogih primerih je ime za eno in isto orodje v lokalni tradiciji značilno, ko je v drugem predelu povsem drugačno. Prihaja čas, ko bo z novim načinom obdelovanja naše zemlje šlo to ali ono področje v roportarnico in se bo polagoma zabrisala tradicija in pozabljeni bodo krepiki slovenski izrazi. Naloga narodopisja je očuvati te zaklade narodu, saj so dokumentacija naše ljudske kulture in samoniklosti.

Ne moremo ob delu narodopisne skupine pozabiti, da naši forumi s polnim razumevanjem podpirajo delo na terenu, ki ni ceneno. Dasiravno je skupina številčno šibka in v danih okoliščinah se naša narodopisna družina ne more bistveno pomnožiti — razvija v mejah moči kaj živahno dejavnost. Sodeluje z Akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani, kateri pošilja poročila in važnejše rezultate, ki ne morejo biti svojina le zaključene enote, marveč dobri na za ves narod. Nadejamo se, da bo letošnja prva publikacija muzejske narodopisne skupine kot obračun njenega znanstvenega dela. Še mnoga leta napornega dela je pred celjskimi narodopisci, sleherni naselje je tehnično nemogoče obdelati, še sto let bi bilo malo za tako nalogo. Vsekakor pa načrtno kolektivno delo manjšega obsega pogloblja našo narodopisno vedo. Gradivo, ki se kopiči je material, iz katerega bo nastala etnografska podoba Slovenije.

A.S.

„Svoboda“ v Polzeli vztrajno napreduje

»Svoboda« v Polzeli sedaj združuje močan dramski odsek, snujejo pevski zbor in organizirajo predavanja Ljudske univerze, medtem ko je nedavno Polzela dobila tudi kino.

Da so dosegli take uspehe, je bilo treba vložiti mnogo truda. Prosvetni dom, ki je bil med vojno uporabljen za

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA izobraženčevo okno v svet

Marsikateri izobraženi Celjan komaj da ve, da je v zgodovinski stavbi stare Grofije razen Mestnega muzeja dobila svoječasne prostore tudi Studijska knjižnica. Še manjše je število tistih, ki vedo kakšne viře izobrazbe hrani ta knjižnica. Vzrokov za to je več. Ze zato, ker je to po svojem značaju znanstvena knjižnica, ne more biti tako na široko popularna, kakor so ljudske knjižnice. Poleg tega pa si bibliotekarji skoraj ne upajo razviti obširne propagande za dvig števila bralcev. Kam pa naj jih posade v sedanjih pretesnih prostorih? Soba, kjer bibliotekarji katalogizirajo, služi trikrat na teden, ko je knjižnica odprta, tudi za čitatelno in izposojevalnico. A v čitatelnic je ostalo za bralce samo še šest sedežev. Bralci prihajajo tudi v urah, ki so si jih bibliotekarji rezervirali za notranje delo. Radi bi namreč, da bi katalogizirali čim večje število knjig in jih na ta način napravili dostopne javnosti. Vendar neradi odrečejo vsakomur, ki si išče knjig za izpopolnitev splošne in strokovne izobrazbe, pa naj pride kadar koli. Zaradi pretesnih prostorov pa eno delo duši drugo: bralci že nujno potrebujejo knjige, ki jih je treba najprej urediti in katalogizirati. Bibliotekarjem se včasih zaždi, da se vrte v začaranem krogu. Izhod iz njega je samo eden: adaptirati je treba še eno sobo za čitatelnico, ki bo lahko odprta vsak delavnik dopoldne in popoldne, bibliotekarji pa bodo vseeno nemoteno množili število knjig, ki bodo s pomočjo katalogov na razpolago bralcem.

Da bodo zainteresenti vedeli, kaj jim Studijska knjižnica nudi, bomo večkrat objavljali naslove najvažnejših novih knjig in drugih publikacij, ki so tam na razpolago. Ker dobiva knjižnica brezplačne obvezne primerke tiska z vsega ozemlja LR Slovenije, dobiš v njeni čitatelnici lahko na mizo prav vse, kar je bilo v Sloveniji natisnjeno po osvoboditvi (od 9. V. 1945 dalje), ne le knjige, ampak tudi vse revije in časnike, ki so večinoma že lepo vezani po letnikih. Poleg tega pa knjižnica kupuje iz rednih proračunskih sredstev strokovne knjige, revije in časnike iz ostalih ljudskih republik FLRJ, pa tudi iz inozemstva.

Ali Vas zanimajo n. pr. naslovi inozemskih revij in časnikov, ki jih je knjižnica prejela v l. 1952? Našteli Vam jih bomo kar po državah, od koder so prihajali (preko inozemskega oddelka DZS):

Iz Anglije smo dobivali:

1. Art & Industry (London).
2. British Journal of Applied Physics (London).
3. Endeavour. Ein Vierteljahrsbericht über die Fortschritte der Wissenschaft im Dienste der Menschheit (London).
4. Journal of Scientific Instruments (London).
5. The Librarian. The Librarian and Book World (London).
6. Nature. A Weekly Journal of Science (London).
7. The Slavonic and East European Review (London).
8. The Studio. The Leading Magazine on contemporary Art (London).

Iz Združenih držav Sev. Amerike:

9. The American Slavic and East European Review (Philadelphia).
10. The National Geographic Magazine (Washington).

Iz Avstrije:

11. Carinthia I. Geschichtliche und Volkskundliche Beiträge zur Heimatkunde Kärntens (Celovec).
12. Carinthia II. Naturwissenschaftliche Beiträge zur Heimatkunde Kärntens (Celovec).
13. Mitteilungen der Geographischen Gesellschaft in Wien.

»Rokovnjači« v Šentjurju

14. in 15. marca smo gledali »Rokovnjače« na šentjurskem odru. Z uprizoritvijo je bilo ljudstvo zelo zadovoljno, saj je zahtevalo ponovitev. Da so »Rokovnjači« tako odlično uspeli in bili tako kvalitetno naštudirani je zasluga režiserke tov. Rauterjeve. Leta je z ljubeznijo, požrtvovalnostjo in nezlomljivo voljo zbrala preko 30 igralcev, jih s spsobnostjo vodila, da so dobili zaupanje vanjo in sami vase.

Potočan Jelko je, dasi mlad v vlogi Nandeta pokazal precejšen odrski talent in mu priporočamo, naj se kot bodoči vzgojitelj še naprej posveča odrski umetnosti. Njegov jezik je zvočen in čist. S prepričevalno in doživeto igro nam je podal lik branilca socialno zatiranih množic in napovedovalca novega časa.

Antiteza tega kristalno čistega značaja Nandeta pa je kreatora Blaž, ki se v pohlepu po denarju in pijači vdinja tujcu in mu izda rokovnjače. Ta lik nam je nadvse posrečeno prikazal Zalezina Stanko. Njegova igra je bila sproščena, naravna, tudi maska je bila dobra.

Ze po postavi kakor posrečeni igri nas je zelo zadovoljil Oset Avgust v vlogi Oblskega Tončka; prav tako je dobro odigral Čretnik Ivan vlogo Velikonje.

Igralcem se je posrečilo doseči popolni kontakt s publiko. Za smeh je poskrbel rojeni komik Anton Klanjšek v vlogi Franceta. Kakor se je tu ljudstvo do srca nasmejalo, tako je globoko sodoživljalo ganljivo slovo med bratoma Štefanom (Smola Feliks) in Nandetom. Oba sta to dovršeno podala. Tudi ženske vloge so bile dobro podane, od kmetice in rokovnjačk do ženskih likov na gradu.

»Rokovnjači« je ena izmed iger, ki je muzikalno zelo zahtevna. Glasbeni del je naštudiral tov. Anka Vresnerjeva. Uspeh njenega dela je bil viden pri zboru kakor pri solistih: pri čevljarju Bojcu (Oto Čerček), oštirju Jo-

štu (Trebovc Franc), Polonici (Fras Zora); zlasti lepo je zapela Nona (Rezar Anica), ki ima izredno lep, mehak, melodičen glas.

Z uspeho igro so igralci dokazali, kaj se da storiti z vztrajnim delom in jekleno voljo. Če upoštevamo, da so igralci povečini delavci, ki so svoj prosti čas posvetili vajam, zaslužijo pohvalo.

L.M.

nekateri prebrskovali, da bo film izpodrinil odrsko delo. Bilo pa je ravno nasprotno. Prej je deloval le en režiser, sedaj delajo trije. Z mladinsko igro »Pastirček Peter in kralj Briljantin« so celo gostovali, prav tako so z uspehom predvajali igro »Skandal pri Bertiletovi«.

Oder so za silo že opremili. Imajo zavese, električno napeljavno, 4 reflektorje itd.

Čim bodo dobili s popravila harmonij, bodo začeli tudi s pevskimi vajami, medtem ko Ljudska univerza prireja predavanja, ki jih držijo domači in gostujoči predavatelji.

V načrtu imajo sedaj še gradnjo stanovanja v domu in garderobe.

Tako »Svoboda« v Polzeli nenehno napreduje, ne meneč se za podtikanja in rovarjenje nekaterih, ki bi radi »razdvojili« društvo.

-X-

V vsako slovensko hišo knjige Prešernove družbe!

„Sneguljčica“ na Pilštajnu

Pilštanj že dolgo ni videl tako odlično uprizorjene mladinske igre, kakršno nam je predstavila mladina tukajšnje nižje gimnazije. Prof. Marici Kotnikovi je uspelo razčleniti igro, da so njeno vsebino pravilno dojemali in se v njo vživeli ne le igralci, temveč tudi gledalci, ker je bila izbira vloge posrečena. Nastopajoči so sledili dogajanju, zato so se tudi množični prizori navzlic temnemu odru obnesli. Ozeke prostor režiserke ni motil in je poskrbel za scenerijo, da so jo vsi hvalili. Sneguljčica Majdica Marcenove je bila s svojim sočnim glasom prav prikopna, nikjer pretirana. V Jakobini Drame, ki je postavila na oder kraljico, kakor bi

je božje nobena ne mogla, kljuje nedvomno igralski talent. Radi bi našli ostale igralce, saj so bili vsi na svojem mestu, vendar tu ni prostora. Gotovo se bo našel kdo, ki bo napisal oceno v njihovem glasilu »Glas izpod Bohorja«, saj spadata takšni uspehi nastopi še posebej v kulturno kroniko.

Na Pilštanju je bila igra uprizorjena štirikrat, gostovali so medtem tudi v Kožem. Čeprav vemo, koliko truda in naporov je treba, preden takšna igra dozori, se tov. prof. Kotnikovi le priporočamo, da nam do zaključka šolskega leta še kaj nudi. S tem bo vzgojila mladi igralski kader, ki ga tako pogrešamo.

vln

Novi slovenski umetniški film

Premiera: 31. III. u kinu »Union«

„Jara gospoda“

Predstave v nedeljo ob 10. uri dopoldne in ob 14., 16., 18. in 20. uri

Režija: Bojan Stupica
Kamera: Ivan Marinček
Glasba: Bojan Adamič

V glavnih vlogah:

Mira Stupica
Stane Sever
Uladimir Škrbinšek
Bojan Stupica

Iz Celja ...

Nerednosti v Tovarni tehtnic pred sodiščem

Pred okrajnim sodiščem je bila razprava, pri kateri sta se zagovarjala bivši direktor Tovarne tehtnic v Celju Albin Zupanc in delovodja v mizarski delavnici Tovarne tehtnic Jakob Kidrič.

Zupanc Albin je kot direktor v času od leta 1948 do 1951 dovoljeval, da so v mizarski delavnici tovorne zaposleni uslužbenci mizarske stroke med in po službenem času zanj in za druge priprave na svoj račun izdelovali razno pohištvo in stavbno-mizarske predmete, ne da bi koristnikom za ta dela zaračunal strojne in delovne ure, zaradi česar je nastala škoda v skupnem znesku 95.309 dinarjev. V času od 8. septembra do 16. oktobra 1950 je večkrat dovolil prodajo raznega kurantnega železninskega materiala iz obratnih zalog v skupni teži 1940 kg v takratni vrednosti 42.979 din. Za te prodaje je dal izstavljati fakture na ime »Sindikata Tovarne tehtnic in sit Celje«, čeprav je vedel, da se ta material prodaja na Hrvaško za sveže in prekaženo svinjsko meso.

Kidrič Jakobu očita obtožnica, da kot delovodja mizarske delavnice v Tovarni tehtnic ni opravljal vedoma svojih dolžnosti, čeprav je vedel, da lahko zaradi takega poslovanja nastane škoda s tem, da v času od 1948 do 1951 ni obveščal upravo podjetja, da podrejeni delavci presegajo norme preko 15 odstotkov, zaradi česar uprava podjetja ni mogla proizvodnje mizarske delavnice racionalnejše organizirati.

Napravil je dalje krive listine z namenom, da bi se take listine uporabile kot prave s tem, da je v istem času vnašal v akordne delovne liste v okoli

petdesetih primerih lažnive podatke s tem, da je v nje neopravičeno zapisoval manj presežnih delovnih ur, kakor so jih posamezni delavci pri normiranem delu dosegli ter jih zapisoval sebi in Verdevu Valentinu. Na podlagi teh list je uprava obračunavala delavcem zaslužek.

S ponarejenimi delovnimi listi je spravljal njemu podrejene delavce v zmoti, da so na podlagi takih delovnih list obračuni točni. Delavci so v škodo svojega premoženja opustili zahtevo po zaračunavanju iz vseh preseženih norm. Tako so bili delavci oškodovani na zaslužku za neugotovljene zneske. Ugotovljeno pa je, da so bili že samo štirje delavci oškodovani za najmanj 50.000 dinarjev. Dalje je Kidrič v času od 1948 do 1951 v mizarski delavnici Tovarne tehtnic vzel za izdelavo raznih pohištva in stavbinskih mizarskih predmetov za privatnike najmanj 529 ur elektrostrojnega dela v višini 31.740 dinarjev.

Zupanc Albin je zakrivil kaznivo dejanje zlorabe uradnega položaja, Kidrič pa kaznivo dejanje nevestnega gospodarskega poslovanja, ponarejanje listin, goljufije in zatajitve.

Zupanc Albin je bil obsojen na 12 mesecev zapor. V tej kazni je tudi pogojna kazen 4 mesece zapor za dobo enega leta, na katero je bil Zupanc obsojen pri okrajnem sodišču v Ljubljani 28. oktobra 1952. Tovarni tehtnic mora Zupanc povrniti znesek 63.569 din za 1548 delovnih ur za mizarja Verdeva Valentinu.

Kidrič Jakob je bil obsojen na 18 mesecev zapor, Tovarni tehtnic mora plačati 31.740 dinarjev za uporabo 529 ur elektrostrojnega dela.

Pomembna iznajdba

Znamenita izumiteljica Franca Pril, ki so se ji posrečile že mnoge iznajdbe posebno na polju kozmetike, je te dni dala v promet nov, dolgo pogrešan stroj. Stroj je prava senzacija za tiste, ki se ne brijejo sami. Nič več ne bo čakanja pri brivcu. Vse se vrši avtomatično, brivcu ostane samo nadzor nad aparatom, ki obstroji iz podobne čelade, kakor za kodranje ženskih las. Čelado vam samo poveznejo na glavo in vključijo električni tok.

Namilenje in britje traja največ 2-3 minute. Masaža je po želji obričnega s špiritom ali s kremo. Nadaljnji opis aparata ni potreben, ker bo od prihodnjega torka v splošni rabi.

Četiri zelo velike število žena-gospodinj, bo komisija tem ženam predlagala, da bi naj organizirale tečaj o vzgojnih problemih otrok. V kratkem bodo postavili tudi oglasne deske v vseh vežah, s katerim bodo skrbeli za pravilno in pravočasno obveščanje javnosti o raznih predavanjih in prireditvah.

Iz sodne dvorane

OKRAJNO SODIŠČE

Pirnat Dominik iz Trnave pri Gomilskem je v savinjskem vlogi 17. 9. 1952 žalil službojočega milicijskega. Obsojen je bil na 4000 din. — Vrečar Valentin iz St. 2. 7. 1952 s pestjo sunil v prsa Majcen Franciško in ji zlomil četrto desno rebro. Obsojen je bil na dva meseca zapor, pogojno za dobo dveh let. — Na 6 mesecev zapor je bil obsojen Semro Slavko, ker je 19. 8. 1952 v St. Lenartu nad Laškimi pretepel Jakoba Pušnika in mu pri tem zlomil četrto rebro. — Lončar Rudolf iz Celja je v Hraševcu sodeloval pri pretepu, v katerem je bil težko poškodovan Slapšak Franc. Obsojen je bil na 2 meseca zapor, pogojno za dobo enega leta. — Drobnič Antonija iz Gorice pri Celju, je 22. 11. 1952 sklenila pri matičnem uradu v St. Jurju pri Celju zakon z Marovškim Ignacem iz Vojnika, čeprav je bila od 3. 2. 1944 dalje z Drobnič Jožetom v veljavnem zakonu. V to svrhu je navedla lažne podatke na občini v Sentjurju, lažne podatke pa je dala tudi organom prijavnega urada na OLO Celje-okolica. Zaradi kaznivga dejanja dvojnega zakona in zaradi ovrnitve lažne vsebine je bila obsojena na šest mesecev zapor. — Godec Jože iz Podpeči pri Ločah, je 4. 5. 1952 Novak Vinku na njegovem dvokolesu prezeval zadnji gumijast plašč. Tako je napadel Novaka z nožem in ga vrezal v levo roko. Godec je bil obsojen na 5 mesecev zapor. — Golez Mihael je 18. 7. 1952 brez vsakega upravičenega povišja na dvorišču v Slatini pretepal volovskega brata Golez Jožeta. Pri tem mu je zlomil rebro. Obsojen je bil na 2 meseca zapor, pogojno za dobo dveh let. — Sovinec Pavla je dne 10. 8. 1952 na dvorišču stanovanjske hiše v Kočevski ulici št. 1a zgrabila Vonk Minko tako, da ji je prizadel dva podplutbi na levi in desni podlakti ter jo v medsebojnem prepiru, ki je nastal zaradi otrok lahko telesno poškodoval. Obsojena je bila na 1000 din. — Vešligoj Jože in Vežjak Ciril sta iz malomarnosti z vožnjo proti predpisom na cesti iz Laškega proti Marji gradcu ogrožala javni promet na cesti in spravljala v nevarnost življenje ljudi. Dne 7. 12. 1952 okrog 18. ure je Vešligoj peljal z enopreznim vozom z Laškega proti Marji gradcu po sredi ceste brez luči. Vežjak pa ob istem času iz nasprotni strani Marji gradcu Laško z osebnim avtomobilom prav tako po sredi ceste, in to kljub ovinku s precejšnjo brzino. Zato se ob srečanju drug drugemu nista mogla izogniti, niti nista mogla ustaviti in je zato prišlo do trčenja. Na avtomobilu je nastala škoda za okrog 70.000 din. Vešligoj je bil obsojen na 5 mesecev zapor, Vežjak pa na štiri mesece zapor. — 10.000 din bo plačal Stefan Kovac iz St. Lovrenca pri Storah, ker je dne 2. 1. 1953 svojevlečno izselil svojega najemnika Srebot Filipa. — Na 40 dni zapor je bil obsojen sofer Legiša Bruno iz Ljubljane, ker je 30. 10. 1952 na cesti pri Vranskem zaradi nepravilne vožnje zadell v enoprečni voz, ki ga je vozil Dobnik Ferdinand. Na vozu je nastala škoda v znesku okrog 1500 din. — Sofer Pečnik Jože iz Ptujja je tudi na cesti iz Smarje proti Hraščinu z vožnjo proti predpisom ogrožal javni promet. Obsojen je bil na dva meseca zapor, pogojno za dobo enega leta. — Amon Ivan je 24. 7. 1952 v Ječevu večkrat z motiko udaril Pelec Ivana po glavi. Obsojen je bil na 1 mesec in 15 dni zapor. — 25 dni bo sedel v 1000 din plačal Rok Ivan iz Krožne poti v Celju, ker je 11. 1. 1953 pretepel Ivanko Lipovšek v stanovanju, ki ga ima skupaj z Lipovškovi. Živinski potni list je popravila Galenšek Marija iz Krivice pri Prevorju. Obsojena je bila na 3 mesece zapor, pogojno za dobo enega leta. — Okrog 20.000 dinarjev vredno moško dvokolo je vzel 14. 11. 1952 izpred gostilne pri Bohorcu v Sentjurju Zupnik Franc. Kolo je bilo last Jožeta Čretinika. Obsojen je bil na 6 mesecev zapor. — Prežvinine ni hotel prenehati za svojega nezakonskega otroka Drnovšek Adolf iz Topolove pri Pilistanju. Obsojen je bil na 1 mesec zapor.

OKROŽNO SODIŠČE

Krlatec Rudolf je 9. 11. 1952 v Brdcah pri Dobrni vlogil v hišo št. 14, kjer stanuje invalid Miha Smrečnik. Slednjemu je odnesel nekaj gotovine, orožje, veržico, blago za moško obleko in srajco. Obsojen je bil na 6 mesecev zapor. Sodišče je upoštevalo pri odmeri kazni, da je obtožencu umrla mati v rani mladosti, doma pri očetu pa ne sme biti, ker mu to brani ženska, ki je sedaj na domačiji.

GIBANJE PREBIVALCEV V CELJU

od 1. marca 1953

V tem času se je rodilo v Celju 91 dečkov in 64 deklic. Poročilo se je 16 parov. Umrlo je 18 moških in 17 žensk.

IZ SLOV. KONJIC

V vseh podjetjih v Slovenskih Konjicah in okoliških krajih v teh dneh volijo nove delavske svete, na kar so se zelo dobro pripravili. Med prvimi so delavski svet izvolili v tovarni usnja »Konus«, kjer so na podlagi ankete izbrali kandidate. V novi 25-članski delavski svet so izvolili precej novih delavcev, ki bodo letos prvič neposredno v imenu kolektiva sodelovali pri upravljanju te tovarne. Od članov sveta je tudi nekaj mladincev in žena, od skupnega števila pa sta samo dva uslužbenca. Ze pri sestavi kandidatne liste so pazili tudi na to, da ne bi bilo preveč sindikalnih odbornikov v tem organu, kar v praksi dovede do tega, da o vseh vprašanih odločajo skoraj povsod isti ljudje.

V Žižah pri Slovenskih Konjicah so pred nedavnim zaključili gospodinski tečaj, ki ga je obiskovalo lepo število deklet iz tamkajšnje okolice. Za zaključek so pripravile krajšo prireditev, z malo igro pa so jih ob tej priliki razveselili dijaki učiteljskega iz Maribora.

Igralci DKK »Svoboda« v Slov. Konjicah so pred nedavnim nastopili na odrzu z igro »Narodni poslanec«, ki so morali nato še ponoviti. Žeteli bi bilo, da bi odmor do prihodnje igre ne bil tak dolg kot je bil od zadnje, saj so igralci že večkrat pokazali, da so sposobni dati na oder tudi igre večjega obsega. Ko je bil ob koncu lanskega leta dograjen nov oder v kulturnem domu, so bili dani vsi pogoji za razvoj odrske umetnosti.

V Slov. Konjicah ima Ljudska univerza vsakih 14 dni redno svoja predavanja. Na programu ima vedno stvar, ki bi morale zanimati slehernega državljanca. Seznanja nas o važnejših političnih dogodkih v naši državi, pred nedavnim je bilo predavanje o novem gospodarskem sistemu, nekoliko pozneje o nastanku živih bitij in podobno. Udeležba sicer ni ravno najboljša, kljub temu, da se ne pobira vstopnina. Med obiskovalci vidimo premalo delavcev iz konjskih podjetij, ki bi vsekakor morali biti med prvimi. Morda je to pripisati dejstvu, da se tudi sindikalni odborniki premalo zanimajo za tako važno vzgojno ustanovo. Naj bo kakor koli že, sindikalne organizacije bodo morale o takih predavanjih ne le, da pri vstopu v tovarne nabijejo razglas, temveč bodo sindikalni odborniki morali biti med tistimi, ki se bodo predavanj prvi udeležili. Te takrat bodo lahko s svojim zgledom vplivali na ostale člane.

Iz Šmartnega ob Paki

ŠKROPLJENJE SADNEGA DREVJA KONČANO

Ker so si zadali naši sadjarji nalogo, da bodo poškropili vse sadno drevje v območju KZ Šmartno ob Paki, zato so začeli škropiti že pred 10 dnevi z dvema škroplilnicama. Škropljenje je bilo v redu izvršeno. Pohvaliti moramo sadjarski odsek pri KZ, ki je poskrbel vse potrebno, da pri tem važnem delu ni bilo zastaja. Posebno razveseljuje, da so tudi sosedne zadruge, kakor Gorenje in Letuš, storile isto. Le s skupnimi močmi se bomo lahko ubranili najhujšega škodljivca sadnega drevja-kaparja. Kolika gospodarska korist za našo območje in posredno tudi za celotno skupnost bo od tega, bo pokazala bližnja bodočnost.

PREDAVANJE O ATOMSKI ENERGIJI

Predavanje o atomski energiji, ki ga je priredila tukajšnja Ljudska univerza preteklo nedeljo, je prav dobro uspelo. Poslušalci, katerih je bilo nad 40, so bili s predavanjem, katerega je imel tov. Kojc, predmetni učitelj iz Mozirja, prav zadovoljni. Po predavanju so stavili navzoči več vprašanj, katere pa je predavatelj prav poljudno obrazložil. Prav pa je tudi bilo, da so se predavanja poleg odraslih udeležili tudi vsi dijaki tukajšnjega 3. razreda nižje gimnazije.

NOGOMETNA SEZONA SE JE PRIČELA

Zadnje nedeljo sta se pomerili v nogometu nogometni društvi »Železnica« iz Celja in »Partizan« iz Šmartnega ob Paki. Izid tekme nas ni presenetil, kljub temu, da so gostje odnesli zaslužen zmagi, saj je bil rezultat 7:3 v dobro za goste iz Celja. Mislimo, da so se lahko domačini pri tej igri marsikaj naučili. Treba bo še pač več treninga in močne discipline. Tudi iz porazov se lahko marsikaj naučimo. Zato pa le korajžno na delo, da bo drugi rezultat boljši. Vaja dela mojstra!

IZ ZAGAJA PRI PONIKVI

Sodar Jurše Anton je 8. avgusta 1951 prišel v stanovanje svojega sosedu Strašek Antona v Zagaju, in sicer tako, da je z vso silo sunil v vrata, ki so se vdala. Udri je torej neupravičeno v tuje stanovanje. V stanovanju je napadel Strašek Terezijo in ji pri tem zadal v desno ramo dva vbojaja s kuhinjskim nožem. Jurše je zakonca

Strašek tudi žalil, da sta prekleta komunisti, tatova itd. Jurše se je zagovarjal pred celjskim okrajnim sodiščem, ki mu je prisodilo 10 mesecev zapor.

SENTVID PRI GROBELNEM

V Šentvidu pri Grobelnem so zaključili prvi letnik štirimesečnega tečaja RK za žensko kmečko mladino. Prvi letnik je uspešno končalo 25 tečajnic z izpiti. Tečajnice so obiskovale tečaj vedno s polno udeležbo. Tečaje so večkrat obiskale tudi žene in dekleta, ki niso bila vpisana v tečaj.

PROSVETNO DELO V BOČNI

Komaj so v Bočni končali s predstavami »Divjega lovca«, so že bili marljivi bočanski pevci na vrsti. Močan pevski zbor, kakih 40 jih je, vodi pehovodja tov. Izidor Florjan. Zapeli so več lepih slovenskih narodnih in umetniških pesmi. Najprej je nastopil ženski zbor, potem moški, za konec pa še tri, med katerimi je imela največ uspeha Pregljeva »Venite rožice moje«. Zelo je ugajala solopevka Francka Čepalkova, ki še mnogo obeta v tem zboru. Bočani so mladega pevskega zbora zelo veseli.

DROBNE IZ VRANSKEGA

Nedavno je dobila usnjarna na Vranskem, ki deluje kot podjetje Kmetijske zadruge, nov stroj za glajenje usnja. S tem bodo izboljšali kvaliteto izdelanega usnja.

Pričeli so z elektrifikacijskim delom v okolici Vranskega. Ljudje kopljejo jame za drogeve, na Tešovo pa že dovažajo gradivo za transformator.

Kmetje v naši občini so spoznali, da je treba začeti boj proti kaparju. Zato pridno strgajo sadno drevje, ekipa KZ pa jim je pomagala s škropljenjem.

PRISPEVKI Z OKRAJA CELJE-OKOLICA ZA POPLAVLJENCE V NIZOZEMSKI

Priobčujemo seznam in vsote, ki so jih podjetja, organizacije in posamezniki darovali za poplavlence v Nizozemski. To so izvečiki iz bančnih poročil vplačanih prispevkov. Objavljamo jih zato, da javnosti povemo kdo vse je priskočil na pomoč nesrečnim ljudem v Holandiji, poleg tega pa tudi zato, da bi lahko podjetja, oziroma delovni ljudje, ki so prispevke zbirali videli, če so zbiralci denar oddali in če ni morda kje še kak v te namene zbran denar, ki pa ni odvden na predpisano bančno številko.

Okrajna zadrzna zveza 100.000 din, Okrajni komite ZKJ 20.000, Okrajni LO finance 23.100, Dom onemoglih Vojnik 7.560, KSS Zalec 10.000, OLO Svet za lokalno industrijo 200.000, Kmetijska zadruga Smarje pri Jelšah 25.000, OLO Celje-okolica RK 20.000, Rudnik Zabukova 156.850, Nižja gimnazija Zalec 2000, Občinski odbor OF Zalec 2000, Tovarna volnenih odev Skofja vas pri Celju 9000, Občinski odbor OF Ponikva 12.640, Lesna industrija Sentjur pri Celju 3000, Tovarna kovanege orodja Zreče 50.000, Tekstilna tovarna Prebold 100.000, Zelenarska Store 500.000, Zdravilišče Dobrna 55.000, Občinski odbor OF Kozje 845, Lesna industrija Tcharje 6.610, Rudnik Zabukova 150.000, Občinski odbor OF Griže 27.610, Keramična industrija Ljuboje 45.000, Občinski odbor OF Breza 1710, Hmeljar Zalec 5.000, Državno posestvo Vojnik 15.000, Elektro Celje 11.950, Občinski odbor OF Zusem 4.264, Občinski odbor OF Strmec 4.700, Elektro Semptet 2000, Kmetijska zadruga Rifengozd 15.000, Krojašica in trgovska podjetja Rog. Slatina 2000, Občinska pekarna 15.000 v Rog. Slatini, Opekarne Zg. Loznica 4.000, Elektrostrojni krožek Laško 1000, Sind. podružnica obrtnih delavcev Zalec 1000, Občinski odbor OF 1.467, Mesarica in klavnicna Zalec 4.000, KZ Marija gradec Laško 10.000, Cevlarska delavnica Zalec 1000, Kinopodjetje Zalec 2000, Pekarna Zalec 4000, Bufet Zalec 2000, Pečarski obrat Gotovlje 1000, Elektroizg. Gotovlje 5000, KZ Laško gora 25.000, OOOZ Celje 10.000, Tovarna volnenih odev Skofja vas pri Celju 20.000, Zaloga piva Zalec 1000, Občinski odbor OF Strmec 2000, Savinjski magazin 6000, OF odbor Podkraj 1000, Dom onemoglih Vojnik 2.150, Občinski odbor OF Vojnik 14.000, Občinski odbor OF Braslovce 15.000, Občinski odbor OF Zreče 48.105, Trafopostaja Laško 1.662, RK Podčetrtek 1.795, Občinski odbor OF Zreče 3.264, Volna Laško 8.158, Gostinstvo Zalec 2000, Tovarna nogavice Polzela 65.000, Gostinstvo Rogaska Slatina 50.000, Kmet. zadruga Vojnik 10.000, OF odbor Slovenske Konjice 1600, EC Semptet 12.600, RK Planina 2.540, KZ Semptet 30.000, Obrtni delavci Slovenske Konjice 229, Občinski odbor OF Breza 2500, Občinski odbor OF Strmec 2.200, Občinski odbor OF Zusem 1.085, Občinski odbor OF Podčetrtek 470, KZ Frankolovo 5000, Občinski odbor OF Zalec 19.171, Občinski odbor OF Lesično 3500, Državna ustanova s. p. Laško 2.920, OF Kozje 822, OF Strmec 1900, Tovarna poljedelskih strojev Sentjur pri Celju 1600, KZ Spitalič — Slov. Konjice 2000, Lesna industrija Višnja vas 10.400, KONUS Slov. Konjice 100.000, Občinski LO Smarje pri Jelšah 44.188, Sind. podružnica Novo Celje 7.650, Soc. zveza ljudi Store 12.552, Občinski odbor OF 15.095, KONUS Slov. Konjice 36.500, Občinski odbor OF Silivica 5000, Občinski odbor OF Vojnik 3000, Občinski odbor OF Sentjur 2.354, Nižja gimnazija 1777, Občinski odbor OF Braslovce 4000, Zadr. del. Laško 2.150, Pivovarna Laško 5000, Trgovska podjetja Laško 2000, KOOZ Laško 7.410, OF odbor Strmec 1500, OF odbor Gomilsko 10.945, Kmetijski del. Slov. Konjice 427, Občinski odbor OF Šmartno ob Rožni dolini 2500, Obrtni del. Store 144, Obrtni del. Store 716, Obrtni del. Store 1073, Obrtni del. Store 8.800, KZ Gotovlje 2000, Okrajno kovinsko podjetje Zalec 10.924, Juteks Zalec 27.625, Občinski odbor OF Petrovce 13.069, Trgovska podjetja Sentjur 4.300, Usnj. remont Slov. Konjice 5000, Soc. zveza Store 7.775, S. p. oblač. Semptet — Tekst. tovarna 28.300, Vaški odbor OF Vrh je 1850, Vaški odbor Vransko 7.700, Občinski odbor OF Zreče 1.710, Kmetijska s. p. Loče 2500, S. p. regul. Loznice 12.000, Hmelzar Zalec 35.024, Opekarne Ljubljana-Bukovžlak 5000, Občinski odbor OF Prebold 11.615, Občinski odbor OF Ponikva pri Grobelnem 16.567, Lesna galaranterija Rimske Toplice 10.000, KZ Sentjur pri Celju 37, OMOF okolica 24.875, OF Smarje pri Jelšah 1.560, S. p. kmetijskih Sentjur 3.760, NB Zalec s. p. 2.400 din.

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

Predavanje: Zgodovinski pomen Pariske komune: bo v četrtek, 2. aprila ob 19, 30 v predavalnici učiteljskega. Predavala bo sekretarka MK ZKS tov. Olga Vrabčič. K udeležbi vsi vljudno vabljeni!

28. marca 1871. leta so delavci Pariza po revoluciji proglasili komuno. Pred 82 leti je tedaj prvič v zgodovini prevzel delavski razred oblast v svoje roke. Pariska komuna je trajala malo časa, vendar je zgodovinsko pomembna.

Svet komune, ki je predstavljal najvišje državno vodstvo, je bil izvoljen s splošnim glasovanjem. Izdal je zakone. Za izvajanje zakonov so skrbele posebne komisije. Delo Sveta komune in izdani zakoni dokazujejo, da je bila komuna prvi poskus države novega tipa, prvi poskus diktature proletariata. Predavanje tov. Olge Vrabčičeve nas bo natančneje seznanilo z zgodovinskimi pogoji te prve proletarske revolucije, z njenim poletom in značilnostmi uprave in vodstva prve diktature proletariata. Marsikatera naša sodobna naloga pri izgradnji socialistične družbe se nam bo ob primeru Pariske komune jasneje očrtala v svoji pomembnosti in naprednosti — zato bo predavanje obogatilo socialistično zavest in miselnost vseh udeležencev.

V Guberju bo v petek, 27. marca ob 19. uri predaval v dvorani Svobode ravnatelj I. gimnazije Tine Orešl o temi: »Potovanje po Franciji«. Predavanje bodo ponazarjale skioptične slike. Predavanje bo zanimivo in poučno, saj bo predavatelj prikazal tudi svoje vtise in doživlja ob priliki lanskega potovanja po Franciji. Vsi vljudno vabljeni!

V Medlogu bo v Zadržnem domu v petek, 27. marca ob 19. uri predaval prof. Ivo Svarc: Vzgoja mladine v domačini (pošolski) dobi. S tem predavanjem prikazuje LU ciklus vzgojnih predavanj v Medlogu. Vsi, zlasti pa prijatelji mladine, stari in vzgojitelji vljudno vabljeni.

LJUDSKA UNIVERZA ZA MLADINO V CELJU

Vabimo vso mladino Celja na predavanje: »Kaj moramo vedeti o lepem vedenju«. Predaval bo prof. Ivo Svarc v ponedeljek, 30. marca ob 17. uri v predavalnici učiteljskega. Tudi s tem predavanjem ustrežajo odbor LU večkrat izraženim željam mladine.

Boljša poučenost mladine glede vedenja bo brez dvoma zmanjšala primere nedostojnosti, slabega odnosa do starejših ljudi in do skupne imovine. Vabimo zlasti vsa podjetja in mojstre, da na navedeno predavanje opozore in povabijo svoje vajece in mladino, ki jo zaposlujejo.

RODITELJSKI SESTANEK STARŠEV UČENCEV POMOŽNE SOLE

V nedeljo, dne 22. marca 1953 je bil v I. osn. šoli v Celju zbor roditeljev pomožnošolskih učencev. Stariši so se udeležili zbora v presenetljivo lepem številu. Pozorno so sledili organizacijskemu poročilu tov. upravitelja Unverdorben in nato njegovemu referatu:

LESNO INDUSTRIJSKI OBRAT SP. HUDINJA oddaja večje količine

ZAGOVINE IN OBLANCEV

po znižani ceni, dokler bo zaloga na razpolago. Interesente vabimo, da pravočasno izkoristijo priliko!

LIP — Celje

»Naša družina — naša skrb«. O avtoriteti staršev in vzgojiteljev je govorila tov. Podjavoršek Tončka. Svoja izvajanja je podprla s krepkimi in zanimivimi primeri.

Med diskusijo so se starši poglobili v problematiko našega otroka, ki obiskuje pomožno šolo. Ugotovili so, da je nujno, da se v šoli ločijo učenci za pomožno šolo od otrok osnovne šole. Otroci, primerni za pomožno šolo imajo, večinoma zrahljano živčevje in so zaradi tega izredno občutljivi. Močno jih prizadene vsaka najmanjša žaljiva beseda, kar povzroča mnogo neljubih sporov, trenj, trajnejšo osebno užaljenost in čustva manjvrednosti.

Z novim šolskim letom se bo število učencev na pomožni šoli znatno zvišalo, zaradi česar ključ misel po lastnem šolskem posloju k čimprejšnjem uresničenju.

NOVA AVTOBUSNA ZVEZA DO PLANINSKIH POSTOJANK

Zaradi izredno zgodnje pomladi in močnega dotoka turistov v planine je uprava SAP v Celju uvedla novo avto-busno vožnjo od Šmartnega ob Paki do Mozirja in to ob sobotah z odhodom ob 14. uri ter s povratkom iz Mozirja ob 14.40 na železniško postajo. S tem bo omogočeno številnim celjskim planincem, da bodo hitreje in lažje prispeli do Mozirske koč in ne bo treba več pešati do Paške vasi do Mozirja.

PROPAGANDNA KOMISIJA V I. ČETRTI

ki dela pod okriljem terenske organizacije SZDL se je pred kratkim sestala že drugič. Na sestanku so analizirali in obravnavali stanje v prvi četrti ter sklenili, da bodo poskrbeli na množičnem sestanku, ki bo v začetku aprila, za kvalitetno predavanje. Ker je v tej

Tudi Ti pomašaš gluhomemim,

ako kupiš tablico tombole Zveze gluhih, na katero pa lahko zadeneš

100.000 din

Zrebanje II. kola bo 12. aprila 1953. Nov načrt dobitkov: Število dobitkov je povečano, na premije pa igra vsaka tablica. Vrednost dobitkov 12.000.000 din v gotovini. Ena kombinacija (šest tablic) stane 120 din.

Tablice prodaja: PRODAJALNA JUGOSLOVANSKE LOTERIJE V CELJU in vsi prodajalci srečk.

OBJAVE IN OGLASI

OBJAVA

Opozarjamo vse prebivalstvo, ki bo v času popisa začasno odsotno s svojega stalnega bivališča (zaradi potovanja, dopustov), da izpolni pomožno popisnico (obrazec PS-1a) in jo pusti pred odhodom v svojem gospodinjstvu oziroma stanovanju. Pomožna popisnica je potrebna popisovalcu za vse začasno odsotne, da lahko iz nje dobi podatke za popis.

Pomožne popisnice dvignite v pisarnah sektorskih komisij za popis prebivalstva, kjer je uvedena dežurna služba vsak dan od 25. III. dalje od 14. do 17. ure.

Sektorske komisije imajo svoje sedeže na naslednjih mestih:

1. sektor: Celje — center: MLO — sejna soba, I. nadstropje, soba št. 25.
2. sektor: Košnica — Polule — Tremerje: Gostilna Belaj.

3. sektor: Lisce (Celje-Breg, Miklavški hrib, Lisce): Dijaški dom učiteljskihnikov.

4. sektor: Medlog (Babno, Lava, Lopata, Loznica, Medlog): Zadržni dom Medlog.

5. sektor: Ostrožno (Dobrova, Lokrovec, Ostrožno): Terenska pisarna Fazarinc.

6. sektor: Sp. Hudinja (Gaberje, Nova vas, Sp. Hudinja, Zg. Hudinja, Spodnje Trnovlje): Gostilna Grobelnik.

7. sektor: Teharje, Cret: Terenska pisarna Cret.

8. sektor: Zagrad (Zavodna, Pečovnik, Zagrad): Terenska pisarna Zavodna.

V pisarnah sektorskih komisij dobite ob izpolnitvi pomožne popisnice potrdila, da ste jo izpolnili in pustili doma. To potrdilo vam bo služilo za kontrolo tam, kamor potujete.

Pozivamo vse prebivalce, ki bodo v času popisa začasno odsotni, naj se ravna po teh navodilih in s tem izpolnijo svojo državljanstvo dolžnost.

Mestna popisna komisija
za popis prebivalstva
Celje-mesto

OPOZORILO

Prebivalce mesta Celja, ki stannjejo na teritoriji mesta in se v volilnem imeniku niso vpisali, pozivamo, da to v najkrajšem času store ter s tem uredijo svojo državljanstvo dolžnost. Dolžnost vsakega posameznika je, da se prepiše o svojem vpisu v volilnem imeniku. Vse to pa se sedaj lahko zgodi, ker se vrši revizija volilnih imenikov, in sicer ob uradnih dnehi: vsak torek in petek.

Da ne bo ob prihodnjih volitvah nepriklj in nepotrebnega godrnjanja, pokribite že sedaj, da boste vpisani v volilni imenik.

Komisija za volilne imenike

NAVODILA ZA PRIJAVLJANJE PRIREDITEV
Da bi se odpravile nejasnosti, ki vladajo glede prijavljanja raznih prireditev, objavlja Trgovinsko-gostinska zbornica za Celje-mesto v sporazumu z Oddelkom za gospodarstvo in komunalo, z Oddelkom za notranje zadeve pri MLO in z Opleševalnim društvom sledeča navodila:

1. Zborovanja in javni shodi se prijavljajo pri Oddelku za notranje zadeve.

2. Kulturne prireditve se prijavljajo po predhodnem pristanku ljudske prosvete pri Oddelku za notranje zadeve.

3. Artistične skupine, cirkusi, varietej in slavnosti, vlagajo pri svoji prireditvi v dvojni pri Oddelku za notranje zadeve. Ko prejmejo pristavek od notranjega oddelka, prijavijo prireditve še pri Oddelku za gospodarstvo in komunalo.

4. Sportne prireditve se prijavljajo pri Oddelku za notranje zadeve, prav tako pa po dolžna društva obvestiti Oddelke za gospodarstvo in komunalo za čas in kraj prireditve.

5. Zabavne prireditve (ples, veselice in sl.) se prijavljajo na predpisanih tiskovinah pri Oddelku za gospodarstvo in komunalo. Če izda ta oddelk dovoljenje za točenje pijače in podaljšanje obratovalnega časa, obvesti o tem Oddelke za notranje zadeve.

6. Podaljšanje obratovalnega časa v gostilnah in kavarinah se prijavlja pri Oddelku za gospodarstvo in komunalo na predpisanih tiskovinah. Ta oddelk obvesti o svoji odločitvi Oddelke za notranje zadeve.

7. Sinakalne podružnice prijavljajo prireditve družabnega značaja in večjega obsega Oddelku za gospodarstvo in komunalo, ki obvesti o svojih odločitvah Oddelke za notranje zadeve.

8. Vse prijave, razen pod točko 5, se morajo izvršiti najpozneje 3 dni pred pričetkom. Prireditve navedene pod toč. 5 pa se morajo prijaviti najmanj 8 dni prej. Pred prijavo prireditve je vsakršno reklamiranje prireditve nedopustno.

9. Vloge, ki se naslovijo na Oddelke za gospodarstvo in komunalo, se priložijo pa je 150 din za odločbo. Vloge naslovljene na Oddelke za notranje zadeve so takse proste, podpisane pa morajo biti od dveh oseb.

10. Oddelke za gospodarstvo in komunalo izda vedno pisemno rešitev. Oddelke za notranje zadeve pa samo, če prireditve odkloni.

Trgovinsko-gostinska zbornica
za Celje-mesto

SADIMO VEČ SONČNIC

Sončnice so že dobile v vsej Sloveniji primerno mesto v našem kmetijstvu. Sadimo jih navadno kot vmesni posevek, predvsem med koruzo, krompirjem in ostalimi okupinami, mnogi pa celo tudi na raznih obronkih. Danes je treba zemljo temeljito izkoristiti, zato je izrabiti vsak košček zemlje.

Sončnice sadimo v istem času kot koruzo, to je v drugi polovici meseca aprila. Ni pa v škodo, če jih prej posadimo, ker je ta rastlina zelo odporna proti mrazu in sni. Važno pa je pri tem, da posadimo pravilno, dobro in pravo seme. Oljarska industrija je preskrbela zadostne količine dobrega semena imenovanega S4, ki v naših krajih zelo dobro uspeva. Te sončnice so nekoliko manjše od rastlin domačega semena, imajo polno zrno in je donos znatno večji od domačih vrst. Domača vrsta sončnice se je izrodila in to seme je navadno sicer debelo, vendar pahlo in lahko. Nova vrsta sončnice dozori celo nekaj dni prej kot domača vrsta, kar je posebno dobro, zaradi spravljavanja in sušenja tega semena.

Ta vrsta sončnice je tudi manj zahtevna glede vlage in dobro prenaša sušo. Zelo je hvalčna, če se rastlino večkrat okopije.

V kmetijskih zadrugah prijavite takoj potrebo po tej vrsti semena, da vam bodo seme preskrbele pravočasno in v zadostni količini. Letošnji odkupni pogoji za oljnice bodo mnogo boljši od dosedanjih. Tudi oljne tropine si bo lahko nabavil oni pridelovalec, ki bo pridelal oljna semena. Za vzgojo živine je izredno važno, da si preskrbimo zadostne količine močnih krmil predvsem tropin, da bomo s tem dvignili tudi našo živinorejo in dosegli večjo mlečnost. Pridelovalec, ki bodo sadili sonč-

nice in ostale oljnice se ni treba bati, da bo ostala družina brez jedilnega olja. Količina tega olja pa je odvisna od pridelovalca samega, kajti čimveč bo posadil oljnic, temveč bo prejel olja in tropin.

Prav sedaj ko razmišljamo in dokončno razporejamo zemljo za setev je potrebno, da o tem razmislimo in odločimo, zadostno površino za obsaditev sončnic.

Prav tako se moramo pravočasno oskrbeti s pravim semenom, da bo naš pridelek zadovoljiv.

Oljarska Ljubljana

OGLAS

Za naše rajone v Savinjski dolini, Celju z okolico in za področje Rogaske Slatine sprejememo v službo večje število kvalificiranih elektroinstalaterjev: samostojnih z daljšo ali krajšo prakso in nekaj izkušenih začetnikov. Interesenti naj se javijo pri naši Tehniški izpostavi v Celju, Mariborska 2, Sempetru v Savinjski dolini in v Rogški Slatini.

Elektro-Celje

PUTNIKOV POSEBEN VLAK V MARIBOR

dne 19. aprila 1953 na prvenstveno tekmo Zeleničar (Maribor) — Kladivar (Celje), odločilna tekma za vstop v slovensko-hrvaško ligo. Odhod iz Celja ob 10.00 uri, odhod iz Maribora ob 20.00 uri. Cena 150 dinarjev.

Prijave in informacije v poslovalnici Putnik.

POSREDOVALNA PISARNA z nepremičninami Ljubljana, zastopnih Pukl, Celje, Loznica 38, vam posreduje prodajo in nakup nepremičnin, daje brezplačno strokovne nasvete pri nakupu in prodaji.

KUPIMO in prodamo takoj eno do dvostanovanjske hiše, stanovanja, parcele, posestva.

EKONOMSKA PISARNA V CELJU, Stanetova ulica 15, prodaja več stanovanjskih hiš v Celju in okolici, več gradbenih parcel, njiv in travnikov, posestev in tovornih avtomobilov. Kupi pa za stranke nepremičnine vseh vrst.

PRODAMO avtomobil znamke Ford, A tipa, nosilnost 1500 kg. Vse ostale informacije pri Tovarni tehnic, Celje, Mariborska c. 1.

PRODAM dvostanovanjsko mansardno hišo v središču industrije Celja. Primerno za manjšo obrt. Naslov v upravi lista.

PRODAM 4 ha gozda v Kamčiču, Liboje. Pojasnila daje Skoberne, Liboje.

PRODAM rabljeno pohištvo. Celje, Mariborska c. 18.

PRODAM biljard v dobrem stanju, harmoniko in pisalni stroj Adler. KZ Ljubetna pri Celju.

PRODAM 3000 kg sena. Naslov v upravi lista.

NA PRODAJ dobro ohranjen tovorni voz (platoner), nosilnost 2-3 tone, raztegljiv. Vpršati v Laškem 106.

PRITILICNE HRUSKE — se dobite pri učitelju Petraku, Lava 37, Celje.

ZAMENJAM komfortno stanovanje, 3 sobe s kopalnico, za enakovredno na Dolgem polju, Ipravčevi, Stanetovi ali Drapšinovi ulici. — Vprašati: Ulica 29. novembra št. 17. Ogled od 11. do 12. ure.

ISCEM opremljeno sobo v mestu Celju za starejšega gospoda. Naslov v upravi lista.

POMOČ v gospodinjstvu dvakrat tedensko rabim. Naslov v upravi lista.

RACUNOVODJO, verziranega, fin. knjigovodjo sprejemno s 1. aprilom ali 15. majem 1953. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM klaviro harmoniko s 120 basii za šivalni stroj odgovarjajoče vrednosti, oziroma jo prodam. Ogled pri Mrevlje, Titov trg 8-L.

STREZNICO dvakrat tedensko na stanovanje rabim. Naslov v upravi lista.

KINO

KINO UNION CELJE

Od 31. 3. do 6. 4.: »Jara gospoda«, slovenski film

KINO DOM CELJE

Od 27. do 30. 3.: »Asfaltna džungla«, ameriški film

Predstave v kinu Union Celje dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

Predstave v kinu Dom dnevno ob 18.15 in 20.15 uri, ob nedeljah ob 16.15, 18.15 in 20.15.

KINO ZALEC

Od 27. do 29. 3.: »Iz tisoč in ene noči«, ameriški barvni film

Od 1. do 2. 4.: »Kekec«, slovenski film

RAZPORED NEDELJSKE ZDRAVNIŠKE DEŽURNE SLUŽBE

Dne 29. marca 1953: tov. Sevik Maksim, Celje, Ljubljanska 36. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote popoldne pa do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

POPRAVEK

Po krivdi tiskarne so se v sponed celjskega gledališča v Savinjskem vestniku, dne 20. III. 1953, vrinile hude napake.

Občinstvo opozarjamo, da popoldanske predstave »Namišljenega bolnika« v nedeljo 29. III. ob 15.30 ni za IV. abonma, kot je pomotoma objavljeno, ampak je ta popoldanska predstava izven abonmaja in si lahko zanjo rezervirate ali nabavite vstopnice v neomejenem številu. Abonenti IV. abonmaja imajo predstavo »Namišljenega bolnika« v torek, 31. III. 1953 ob 20. uri.

KONCERTI

V sredo, 1. aprila ob 20. uri koncert čelista Bogomila Cehovina. Pri klavirju dr. Roman Klasič.

V sredo, 8. aprila ob 20. uri klavirski večer Melite Lorković.

Predprodaja vstopnic v Glasbeni šoli.

Telesna vzgoja in šport

ATLETIKA

CELJSKI ATLETI SO PRIPRAVLJENI

V preteklem tednu so se celjski atleti in atletinje predstavili po večmesečni vestni vadbi v telovadnicah širši javnosti. V soboto zvečer so na atletskem prvenstvu Celja v pokritih prostorih, na katerem je nastopilo 65 tekmovalcev pokazali, da je pričakovati v letošnji sezoni izvrstnih rezultatov. No društvena sezona Kladivarja — tekmovalna, bo v letošnjem letu izredno bogata in bo naši javnosti pokazala kvalitetni in kvantitetni dvig atletskega športa v našem mestu. Na tekalističnih bomo srečali vrsto novih imen, dolejši že znani atletski talenti in atletinje, ki se bodo pa že v letošnjem letu izkazali na tekmovalnih. Celjske šole so bogat rezervoar za atletski šport in prav od tu se je rekrutiral številni mlad kader sposobnih atletov in atletinj.

Letošnje tretje atletsko prvenstvo v pokritih prostorih je bilo vzorno pripravljeno. Novost je bila v električnem merjenju časa z napravo, ki jo je »poštudiral« neugnani Prah Dolfe, amater in vesten društveni delavec prav s skromnimi sredstvi. Neonska razsvetljava, pa še snemanje na magnetofonski trak od študija Radio Ljubljane pa sta bili še drugi dve novosti te prireditve. In Celjani, ki ob nedeljah ne pokažejo predeloga, so lahko že zjutraj poslušali reportažo po radiu o sobotni prireditvi. Pa se nekoliko ozirimo še po rezultatih. Postavljeni so bili kar štirje državni rekordi v pokritih prostorih tako neuradno, kajti v naši državi se ti rekordi uradno ne vodijo. S komaj 10 m zaleta je Zagorec v troskoku dosegel odličan rezultat 12.95 m. Vehovar v skoku s palico 360 cm, Galin (Mladost, Zagreb) v metu krogla 14.20 m in Majcnova v skoku v daljino 4.86 m. To bi bili novi rekorderji... Omeniti pa še moramo ostale odlične rezultate. Zeleničar je v skoku v višino dosegla svoj osebni rekord s 143 cm, Peterka je dosegel osebni rekord v metu krogla, odklovali pa so se še: mladi Brodnik s 530 cm v skoku s palico, Prištoviška v metu krogla z 19.95, Cerpes (Zel., Maribor) v skoku v višino s 175 cm — le za las je podrl letvico na 180 cm!

V nedeljo pa je zaživel stadion Kladivarja. Okrog 140 tekmovalcev se je zbralo na startu za spomladanski kros. Največ tekmovalcev je bilo pri mladincih C (37), ki so tekli na 1000 metrov dolgi progi. Borba je bila žilava, zmagal pa je Strajher (učiteljske) s 3.42 pred Sušo, Pavčičem in Ježovnikom. Mladinci D kategorije so tekmovali na 2 km, zmagal pa je nadarjeni Vipotnik, ki je s svojim rezultatom bil celo boljši kot Igor Zupančič in Kopitar M. pri članih na isti progi. Vipotniku sta sledila Gajšek in Stožir. Pri članah na 2 km je s krasnim finišem zmagal Urbajš, ki je pred samim ciljem le za prsa prehitel Zupančiča. Na dolgi progi 4.5 km pa so se dolgočepši razvrstili takole: Mlinarič 15.17, Prelog 16.01 in Grabar 16.16. Pri mladincih je zmagala na progi 700 m mlada Slamninkova s 2.51 pred Velejevo 2.53 in Ocvirkovo 3.02. Pri članicah je bila najboljša smučarka Beleževa s 4.11 na progi 1000 m, sledila pa ji Forte in Polutnik. Tudi pionirji in pionirke so tekmovali na 400 m dolgi progi. Pri pionirjih je zmagal Zupanc, pri pionirkah pa Zorkova — oba z II. gimnazije.

NOGOMET

METALAC : KLADIVAR 2:1 (2:0)

Preko 1000 gledalcev je na prijetni spomladanski dan prisostvovalo zanimivi nogometni tekmi. Kladivar se je v tej tekmi kljub mlademu moštvo dobro držal in dosegel z močnim nasprotnikom dober rezultat. Čeprav so Celjani imeli v prvem polčasu več igre, so gostje dosegli kar prednost dveh golov po Miliču in Zobiču. V drugem polčasu so gostje vsaj prvih 25 minut bili nevarnejši, pa prav v tem času so Celjani po Florenčinju znižali rezultat na 2:1. V borbi za izenačenje pa Celjani niso bili uspešni. Nasprotnik je igral izredno dobro, tehnično dovršeno in so Celjani to njihovo prednost nadoknadili le z večjo požitvovalnostjo. Igra Kladivarja nas je takrat zadovoljila. Obramba je bila sicer nekoliko šibkejši del moštva. S svojo igro pa so zlasti ugajali mladi Coklić, rutinirani Posinek in deloma Koteec na krilu. Manjka pa igralcem Kladivarja oster start in preciznejše odkrivanje in podajanje žoge. No, do pričetka prvenstvenih tekem je še precej časa, da lahko še te napake odpravijo!

OSTALI REZULTATI:

2SD Celje : Laško 7:0 (4:0), Kladivar B : Rudar (Velenje) 2:1 (2:0), Kladivar ml. : Graficar (Ljublj. mladina) 4:0 (1:0).

Srednješolska liga — II. gimnazija : Učiteljske 7:1 (0:0), IKS : I. gimnazija 3:0 (2:0).

ROKOMET:

2SD Celje : Enotnost (Ljubljana) 16:14

Celjani so prvo tekmo odigrali v Ljubljani proti Enotnosti in zmagali z dvema goloma razlike. To je prva zmaga nad Enotnostjo v Ljubljani in dokaz, da so rokometiški Celjani kar dobro pripravljani. V moštvo je nastopilo tudi nekaj mladincev, ki so zaigrali kar dobro in bodo tudi v bodoče igrali v liginem moštvo.

KEGLJANJE:

Kladvar : Odred 2234:2188, Zeleničar (Ljubljana) : Kladvar 2336:2239. Celjani so trenutno na tretjem mestu v lestvici slovenske lige.

PRIZNANJE CELJSKEMU SAHISTU

Svet za problemski šah Šahovske zveze Jugoslavije je z diplomno izrekel častno priznanje celjskemu šahistu tov. Snajder Jožetu za doseženi uspeh na Mednarodnem turnirju problemskega šaha »Šahovskega Vjesnika«. K temu uspehu in priznanju iskreno čestitajo njegovi šahovski tovariši.

ŠAH

OBČNI ZBOR ŠAHOVSKE SEKCIJE V NAZARJU

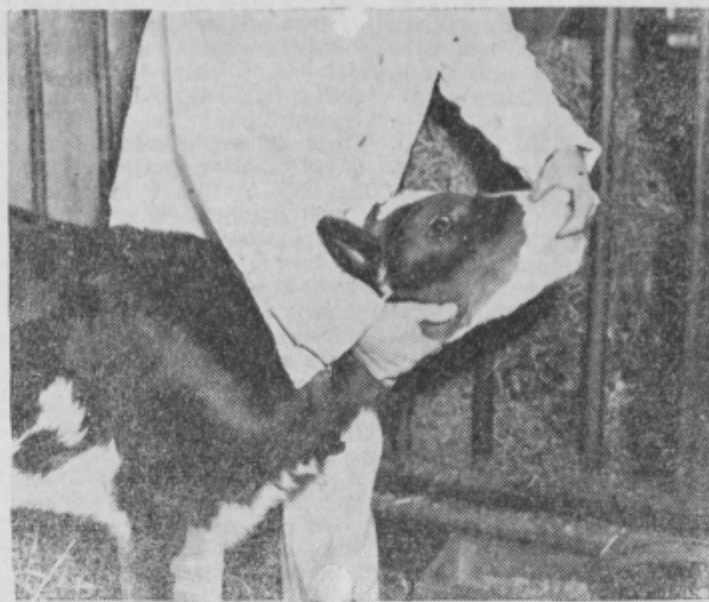
Šahovska sekcija sindikalne podružnice LJP v Nazarju je imela dne 7. marca letni občni zbor. Iz poročil je razvidno, da je sekcija položila poseben trud v organizacijo pionirskega šaha. Ustanovitelj sekcije tov. Križnik ima redna predavanja o šahu na tamkajšnji osnovni šoli. Tudi mladinski šah je v Nazarju lepo razvit, saj imajo močno mladinsko moštvo. Okrožni šahovski odbor Celje je na občnem zboru zastopal tov. Snajder Jože, ki je po občnem zboru odigral simultanko proti šestnajstim igralcem in v dveh urah oddal štiri remije proti tov. Mrevlje, Redjko, Fužir in Pečniku. Ostale partije je odločil v svojo korist. Sekcija bo v bodoče vodil tov. Mrevlje, ki je bil soglasno izvoljen za predsednika.

ŠAHOVSKI DVOBOJ V CELJSKI BOLNICI

Šahovski aktiv sindikalne podružnice celjske bolnice je pretekli četrtek imel v gosteh šahovsko sekcijo »Svobode« iz Zalcia. Na deseti deski je tekma končala neodločeno 5:5. Posamezni rezultati: Aubrecht — dr. Vrečar 1:0, Debevc — mg. Posavec 1:0, Rancinger — Vučkovič 0:1, Marolt — dr. Brezinger 0:1, Cernelič — Kocmur 0:1, Knapič — dr. Polšak 1:0, Storman — Horvat 1:0, Čakš — dr. Roznik 0:1, Volžič — dr. Mikuš 1:0 in Rovani — Reduak 0:1. Revanšna tekma bo v kratkem v Zalcu.

NOVE LEČE ZA POLSLEPE

Dr. William Feinbloom, optometrik na Kolumbijski univerzi v New Yorku, objavlja, da je izumil nove leče, ki bodo omogočile izboljšanje vida delno slepih oseb. Te nove, mikroskopske leče so uspeh petletnih raziskavanj in kliničnih poskusov. S temi lečami bodo lahko gledali ljudje, katerih vidnost je tako slaba, da ne presega dveh odstotkov.

Teleta odvajajo po sedmih tednih piti mleko

Ker je prehrana malih telet s krmo in zrnato hrano cenejša od pripuščenja, so strokovnjaki upeljali nov način prehrane telet in na ta način omogočili, da teleta v sedmem ali največ devetem tednu popolnoma odstavi. Kako to naredijo:

Cim se tele povrže, dopustijo, da se napije pri kravi. Potem kravo pomolzejo. Prvih dvanajst litrov mleka (kolostroma — po dom. presenc) prihranijo za tele in ga dajejo dvakrat na dan z roko. Ko se konča hranjenje s prvim mlekom, dobi tele polnomastno mleko na sličen način, toda po pol litra na vsakih pet do šest kilogramov teletove teže. Ta količina se ne menja prvih šest tednov, v sedmem pa se zmanjša na pol. Toliko z mlekom.

Seno, seveda najboljšo seno kar ga je, je treba teletu polagati koj prvi teden, da je kolikor hoče. Ker pa tele še nima v drobovju tistih sestavin, ki omogočajo dobro prežvekovanje, so

strokovnjaki ugotovili, da je treba te snovi prenesti v želodce telet, kjer se snovi silno hitro širijo, če imajo hrano za presnavljanje. Tako živinorejci teden dni po otežitvi izvelečajo iz kravnih usil presnovljeno hrano, ki pride iz želodca. To presnovljeno hrano potem porinejo globoko v grlo teleta, da mora to hrano s snovmi vred požreti. To se ponavlja vsakih šest dni enkrat v prvih pet do šest tednih.

Seno, ki ga dajemo teletu mora biti vedno sveže. Na vsak kilogram krme, ki jo tele pojé, se daje še pol kilograma zrnja.

Na ta način dosežejo, da po sedmih tednih tele samo je in se ga lahko po sedmih tednih (nekateri rabijo več časa), popolnoma odstavi od mleka, ki gre seveda v prodajo in prinaša gospodarjem večje zasluzke. Taka teleta se zgodaj navadijo prežvekovati in se kmalu naučijo tudi na pašo, kar pozneje odtehta, če imajo živinorejci v prvih tednih več dela s teleti.

NAROČAJTE USLUGE PRI
gospodarskih podjetjih MLO Laško

Po želji strank izvršujemo naročena dela hitro in s strokovno solidnostjo v naslednjih delavnica:

KOVAŠKA DELAVNICA

nasproti »Prosvetnega doma« (bivši Košir) — podkovanje konj, okovanje vozov, popravila kmetijskega orodja, plugov itd.

KOLARSKA DELAVNICA

nasproti »Prosvetnega doma« — izdelovanje vozov, samokolnic, držajev za orodje, nadomestnih delov za vozove ter različna popravila kolarske stroke.

KROJAŠTVO — na Glavnem trgu

izdeluje moške obleke, plašče, ženske kostume in otroške obleke ter pokrivala solidno, hitro, po najnovejši modi in upošteva posebne želje strank. Sprejema popravila vseh krojaških izdelkov.

ŠIVILJSTVO — na Glavnem trgu

izdeluje žensko in moško perilo, ženske obleke po modi in okusu

ČEVLJARSTVO — na Glavnem trgu

izdeluje vse vrste obutve, ženske, moške, otroške, močno delavsko obutev in športne čevlje. Sprejema v popravilo!

KOVINSKA DELAVNICA — bivši Šipek

izvršuje vse ključavničarske usluge, popravila vodovodov, instalacije novogradenj itd.

PEKARNA

nudi odjemalcem dovoljne količine dobrega kruha in peciva. Sprejema v peko prinešeno testo in po naročilu nudi tudi vsakovrstne pekarniške storitve.

MIZARSKA DELAVNICA 1 IN MIZARSKA DELAVNICA 2

izdelujeta priznana izdelana pohištva po posebnih naročilih. Izvršujeta stavbno mizarstvo in popravila — pleskanje pohištva.

MESNICA

po konkurenčnih cenah nudi sveže meso in mesne izdelke dobre kakovosti.

Gostinski podjetji
MLO Laško

»HOTEL SAVINJA« in »RESTAVRACIJA« (bivši Henke) vabita delovne ljudi na obisk Laškega, ki ga pomlad najhitreje obiš